

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

APRIL 2025

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 16. 5. 2025

Končna redakcija: 16. 5. 2025

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za april 2025

April je bil po številu odzivov (193) povprečen mesec, deleži odzivov na posamezne enote pa so se nekoliko spremenili. Bistveno manj kot običajno je bilo zavrženih odzivov (le 16, lansko mesečno povprečje znaša 42), bistveno več pa odzivov na MMC (55, lansko mesečno povprečje 35), kjer se je najbolj povečalo število odzivov na novinarske vsebine (29, lani 10 na mesec). Odzivi na radijske vsebine so ostali skromni (7), na TV Slovenija so se rahlo povečali (80), največ zaradi večjega števila odzivov na Informativni program (50, lani v povprečju 41 na mesec).

Posebnost aprilskih odzivov je velik delež mnenj (70 %, lansko povprečje je znašalo 56 %) in majhen delež pritožb (5 %, lani 11 %).

Dve od skupno desetih pritožb sta se izkazali za neupravičeni. Prva je bila na oddajo Intelekt na Prvem, ki ji je poslušalec očital, da je pristranska hvalnica švedskemu modelu odziva na pandemijo, vendar je oddaja celovito predstavila tudi negativne plati švedskega modela in posebnosti švedske družbe in njihovega zdravstvenega sistema. Kot neupravičena se je izkazala tudi pritožba nad neporočanjem RTV Slovenija o odločitvi Ustavnega sodišča, povezani s kanalom C0. RTV Slovenija je o odločbi poročala, sicer z enodnevnim zamikom za drugo televizijo, vendar z vsemi bistvenimi odzivi. Čez dva dni je poročala še o nadaljevanju. Očitek bralca, da se je poročanju namenoma izmikala, ne drži. MMC, na katerega se je bralec odzval, poleg tega redno poroča tudi o parlamentarni komisiji, ki se ukvarja s kanalom C0.

Kar nekaj pritožb pa je bilo upravičenih. V pritožbi bralca MMC-ja na članek o fotografskih nagradah Sonyja je varuhinja pritrdila večini očitkov. Poleg jezikovnih napak, ki bi lahko bile odpravljene že pred objavo, saj je bil članek objavljen več dni po dogodku, je varuhinja ugotovila več kršitev in odmikov od programskih standardov in poklicnih meril. Besedilo ni bilo podpisano s polnim imenom in priimkom avtorice, čeprav je imelo značaj avtorskega besedila, premalo transparentna je bila tudi povezava med avtorico (ki je bralci zgolj iz začetnic ne morejo

prepoznati) in kratkim zapisom, da je Sony omogočil udeležbo izbranim novinarjem na razglasitvi zmagovalcev.

Kot neskladno s programskimi standardi je varuhinja presodila tudi pomanjkljiv podpis pod avtorskimi fotografijami. Čeprav jih je posnela avtorica besedila, je kot avtorja fotografij navedla samo »MMC RTV Slovenija«. Programski standardi pa programske ustvarjalce zavezujejo k spoštovanju intelektualne lastnine in še posebej avtorskih pravic. V uredništvu MMC-ja nekatere fotografije podpišejo z imenom in priimkom, drugih pa ne, pri čemer nimajo pravil, v katerih primerih jih podpišejo in v katerih ne. Zato je varuhinja uredništvu priporočila, da preuči zakonodajo in pravila s področja avtorskih pravic ter oblikuje pravila za jasno in enotno spoštovanje avtorskih pravic pri fotografijah.

Na Televizijo Slovenija sta prišli dve pritožbi na oddajo Politično s Tanjo Gobec, 27. aprila. Varuhinja je presodila, da oddaja v prvem, daljšem delu ni spoštovala programskih standardov ([»zagotavljanje takšnega programa, ki vključuje raznolikost mnenj in stališč«](#)) in poklicnih meril ([»Programi RTV Slovenija, ki obravnavajo vprašanja javnega interesa, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, morajo zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev najširšega možnega izbora stališč o določeni zadevi«](#)), saj je bila tema tega dela oddaje zakon, ki je bil predmet referendumu. To je tema, o kateri obstajajo v javnosti različna stališča, oddaja pa jih ni predstavila.

Dve pritožbi je prejela tudi oddaja Tarča, 8. aprila, o medvrstniškem nasilju. Odziva so poslali posamezniki in strokovna združenja s področja pedagogike in psihologije. Oddaji so očitali, da je namesto iskanja strokovno utemeljenih, dolgoročnih rešitev ustvarila prostor za paniko in nemoč, populizem, izpostavljanja pomena kaznovanja in iskanje »hitrih rešitev«, senzacionalizem in napačno izbiro gostov. Tudi varuhinja je menila, da je bila izbira gostov pomanjkljiva, ker sta za celovito predstavitev težav in možnih rešitev manjkala psiholog in poznavalec zakonodaje.

Na TV Slovenija se je nanašalo še nekaj pritožb na manjše napake ali odmike. Na oddajo Tarča, 24. aprila, je varuhinja prejela 10 mnenj, a nobene pritožbe.

Državni svet pa je poslal pobudo za ohranitev oddaje Podjetno naprej ali druge podobne oddaje s podjetniško vsebino.

Veliko, kar 11, je bilo spet odzivov na jezikovno kulturo. Ob smrti papeža Frančiška je občinstvo zmotila pogosta raba besedne zveze »posmrtni ostanki« namesto bolj pietetnih pokojnik, pokojni papež, pokojnikovo telo Na MMC-ju je bralca zmotil prepis radijskega prispevka, v katerem so ilegalno partizansko tiskarno označili kot nezakonito, čeprav je zanjo primernejši izraz skrivna, podtalna, odporniška ali kar ilegalna.

Odzivov na tehnične zadeve ni bilo veliko, vendar je bilo med njimi tudi opozorilo poslušalca iz Izole, kjer sprejemanje radijskih programov Radia Slovenija motijo italijanske radijske postaje.

April je prinesel tudi nekaj pohval, med drugim oddajam Biotopi, kratkim športnim reportažam, oddaji Odprta knjiga in drugim oddajam programa Ars ter hitremu odzivu s posebno oddajo ob smrti papeža Frančiška.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Prvi dnevnik, 21. 4.: 30-dnevno namesto 30-urnega premirja v podnapisu	5
Odmevi, 8. 4.: Napačna navedba predčasnega glasovanja	5
Tarča, 3. 4.: Odziva na poročanje in razpravljanje o nasilju med mladimi.....	6
Politično s Tanjo Gobec, 27. 4.: »Krši pravila, ki veljajo v času pred referendumom«	12
Mnenja o oddaji Tarča, 24. 4.	15
Pohvale	16
Mnenje: »Kam je šla olika na RTVS?«.....	17
Kritiki.....	18
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	19
Pohvala oddajam Biotopi	19
III. RAZVEDRILNI PROGRAM.....	19
Mnenje o oddaji Dobro jutro in novem sodelavcu.....	19
IV. ŠPORTNI PROGRAM	19
Pobuda: Športne dogodke v ponovitvi opremite z datumom ali vsaj letnico.....	19
Pohvali	20
V. SPLOŠNO	20
Je bil praznični program res spremenjen?	20
Pobuda za vrnitev oddaje Podjetno naprej v program.....	21
RADIO SLOVENIJA	27
I. RADIO PRVI	27
Intelekt, 8. 4.: »Spremljamo hvalnico švedskemu modelu«	27
»Kako to, da v sporedu ni objavljena velikonočna sveta maša?«.....	29
II. ARS.....	30
Pohvala programu in še posebej Odprti knjigi na radiu	30
MMC.....	30
I. NOVINARSKE VSEBINE	30
Pripombe na članek o fotografskih nagradah Sonyja.....	30
»Molk RTV SLO o neustavnih početjih župana«	33
Mnenje: »Brezpredmeten podpis pod nosilno fotografijo«.....	35
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	36
»Rad bi prijavil uporabnika, ki pod novicami stalno provocira in zmerja uporabnike«	36
RTV SLOVENIJA	36
I. JEZIKOVNA KULTURA	36
Prvi dnevnik, 9. 4.: Zatipkana beseda v pasici	36
»Moti me beseda sam pleješ. Kot vem, je pravilno sam pleveš.«	37

»Nezakonita partizanska tiskarna«	37
»Ko nekdo umre, imamo opravka z njegovim mrtvim telesom, ne pa z ostanki.«	38
II. TEHNIČNE ZADEVE	39
»Na območju Izole se v radijske valove mešajo italijanski programi«	39
»Zakaj snemalci postavljajo sogovornike v hrupno okolje?«	42
III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	43
Dnevna soba, 2. 4.: »Ali obstaja možnost, da se oddaja podnaslovi tudi v arhivu?«	43
Pohvali	43
IV. SPLOŠNO	44
Kje so objavljena pravila in kdaj bodo soočenja pred referendumom, 11. maja.....	44
STATISTIKA	47

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Prvi dnevnik, 21. 4.: 30-dnevno namesto 30-urnega premirja v podnapisu

Gledalec **G. H.** se je pritožil nad objavljeno pasico v prispevku v [Prvem dnevniku, 21. aprila](#) (na 18'56"), ki se je nanašal na premirje v Ukrajini:

»Objavili ste podnapis, da se je izteklo 30-dnevno premirje v vojni med Rusijo in Ukrajino. Mislim, da to ni res in da je to laž. Se motim?«

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Imate prav, prišlo je do napake, gre za 30-urno premirje. V opravičilo - ob obsežnem dogajanju ob smrti papeža uredniško nismo uspeli pogledati vseh zapisov. Napako bomo popravili v naslednjih informativnih oddajah. Hvala za opozorilo.

Gledalec se je odzval:

»V Dnevniku ob 18.57, oziroma v prispevku ob 19.29 tega niste ne popravili in tudi se niste opravičili za napako.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V [Dnevniku, 21. 4.](#), (na 31'49") so povedali, da je premirje končano. Niso pa navedli, da je šlo za 30-urno in ne 30-dnevno premirje. Ker je bila v Prvem dnevniku napaka v podnapisu (pasici), bi bila najboljša oblika poprave napake nov podnapis (pasica) s pravilno vsebino: »Izteкло se je 30-urno premirje«. **Tega popravka ni bilo**, čeprav je vest trajala dovolj dolgo, da bi gledalci med njo zlahka prebrali pravilen podnapis. **To je odmik od Programskih standardov RTV Slovenija, ki v točki 5, posvečeni odgovornosti, med drugim navajajo: »/.../ Bistvene sestavine odgovornosti so popravljane lastnih napak, pojasnjevanje uredniških dilem in odločitev ter dialog z občinstvom«.**

Odmevi, 8. 4.: Napačna navedba predčasnega glasovanja

Gledalec **G. H.** se je odzval na napačno navedbo predčasnega glasovanja na zakonodajnem referendumu o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju umetnosti v [Odmevih, 8. aprila](#) (na 1'16"):

»Včerajšnji Odmevi (op. a.: 8. 4. 2025). /.../ Vi trdite, da se predčasno glasovanje prične v ponedeljek, 5. maja. Ni res. /.../. V nadaljevanju vam podajam uradni odgovor DVK:

»Spoštovani,

predčasno glasovanje na zakonodajnem referendumu o Zakonu o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju umetnosti bo potekalo v torek, 6. maja 2025, v sredo, 7. maja 2025, in v četrtek, 8. maja 2025, od 7. do 19. ure na voliščih za predčasno glasovanje.

T. H., svetovalka za odnose z javnostmi, Služba Državne volilne komisije»

Se boste opravičili?»

Voditeljica Odmevov , 8. 4., Manica J. Ambrožič

Za napako, ki se nam je pripetila v grafičnem zapisu v sinočnih Odmevih, se vam opravičujemo. Napako bomo seveda v današnji oddaji popravili. Hvala za opozorilo.

Gledalec se je odzval:

»Hvala za prijazen odgovor. Se zgodi napaka, ampak pri vas na RTV SLO se to dogaja prepogosto, vsakodnevno. Ne bi bil pozoren, če ne bi šel na predčasen referendum. /.../«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V [Odmevih, 9. 4.](#), so napako primerno popravili tako, da je voditeljica ob koncu oddaje, na času 31'30", povedala: »V petek se bo uradno začela kampanja pred referendumom o dodatku k pokojninam za vrhunske umetnike, ki bo 11. maja. Pred tem bodo seveda trije dnevi predčasnega glasovanja, in sicer 6., 7. in 8. maja.«

Govorjeno besedilo je v desnem delu zaslona spremljal tudi napis »Volilni dan 11. maj / Predčasno glasovanje 6., 7. in 8. maj«.

Zato menim, da je bila poprava napake jasna in nazorna. Uredništvo Odmevov je ravnalo zgledno in skladno s Programskimi standardi RTV Slovenija, ki v točki 5, posvečeni odgovornosti, med drugim navajajo: »/.../ Bistvene sestavine odgovornosti so popravljanje lastnih napak, pojasnjevanje uredniških dilem in odločitev ter dialog z občinstvom«.

Tarča, 3. 4.: Odziva na poročanje in razpravljanje o nasilju med mladimi

Na oddajo [Tarča: Brez meja, 3. aprila](#), v kateri so razpravljali o nasilju med mladimi, je varuhinja prejela dva odziva strokovne javnosti s področja psihologije in pedagogike. Društvo psihologov Slovenije je v skupnem odzivu 17 strokovnih združenj in organizacij na Tarčo in na poročanje ene od komercialnih televizij izrazilo protest nad »senzacionalističnim in zavajajočim prikazovanjem problematike nasilja med mladimi«, sedem strokovnjakov s področja vzgoje in izobraževanja pa je menilo, da v oddajo niso vključili strokovnjaka(ov) s področja pedagoške stroke. Navajamo odziva:

»Spodaj podpisana strokovna združenja in strokovne organizacije izražamo protest nad senzacionalističnim in zavajajočim prikazovanjem problematike nasilja med mladimi, kot smo mu bili priča v oddajah /.../ (2. 4. 2025) medijske hiše /.../, Tarča (3. 4. 2025) in v okviru prispevka na portalu MMC (4. 4. 2025) javne TV Slovenija.

Mediji imate velik vpliv na oblikovanje prepričanj laične javnosti, zato vas želimo opozoriti na pomen vašega delovanja in odgovornosti do javnosti, še posebej, ko odrasli govorimo in razpravljamo o otrocih in mladostnikih. Vse prepogosto se dogaja, da mediji, namesto da bi

sledili poslanstvu odpiranja prostora za poglobljen in strokoven razmislek o kompleksnih družbenih pojavih s strokovnjaki za specifična področja, izbirajo pripravo prispevkov po načelih dramatizacije, šokiranja in ustvarjanja moralne panike in spodbujajo gledalca k opredeljevanju za in proti. S takšnimi novinarskimi pristopi in tipi oddaj se lahko spodbuja in ustvarja vtis, da se strokovnjaki, ki se s področjem obravnave medvrstniškega nasilja in njegove preventive poglobljeno ukvarjajo, glede obravnave nasilja med mladimi ne znajo poenotiti, kar ne drži.

V obeh oddajah je bilo sporočeno, da naj bi bila stroka na področju obravnave otrok v Sloveniji razklana in neenotna, kot taka pa nemočna in apatična, brez trdnih stališč in konceptov, ki predstavljajo osnovo za delo z otroki in mladostniki, storilci nasilnih dejanj. Ta izjava je zavajajoča. Tak vtis si je sicer mogoče ustvariti na osnovi medijskih oddaj, ki pogosto nesorazmerno izpostavljajo glasove vedno iste manjšine strokovnjakov, ki delujejo na način histeriziranja, poenostavljanja in ustvarjanja moralne panike, in strokovnjakov, ki področja obravnave medvrstniškega nasilja med mladimi ne poznajo ali ga ne poznajo dovolj dobro in v medijih predstavljajo pravzaprav svoja laična prepričanja pod pretvezo strokovnosti.

Poudarjamo: v psihološki, pedagoški in socialnopedagoški stroki nihče ne zagovarja permisivne vzgoje. Gre za namišljeno dilemo, kjer naj bi bila edina vzgojna možnost izbira med represijo in permisivnostjo. Takšno črno-belo predstavljanje je neodgovorno, nestrokovno in zavajajoče – še posebej v oddajah, ki bi morale gojiti visoke novinarske in strokovne standarde. Tisti, ki nastopajo v medijih kot predstavniki stroke, bi to morali vedeti in se ob tem zavedati svoje odgovornosti do stroke, ki jo predstavljajo, in do javnosti, ki jo s svojimi stališči in argumenti nagovarjajo.

Poudarjamo še: v psihološki, pedagoški in socialnopedagoški stroki nismo popustljivi in prizanesljivi do mladoletnih izvajalcev nasilnih dejanj katerekoli starosti in absolutno zavračamo trditve, da se ne stori ničesar v zvezi z njihovo obravnavo. Nasprotno: strinjamo se, da je ob nasilnem vedenju otrok in mladostnikov nujno jasno sporočiti, da je takšno vedenje nedopustno. To je ključno za razvoj občutka odgovornosti in zavedanja posledic lastnega ravnanja. A to sporočilo mora biti del premišljenega, razvojno naravnane pristopa – ne pa prepuščeno javnemu sramotenju, strahovladju in povečevanju represije, ki dolgoročno ne prinašajo rešitev za posameznika, družino in šolsko skupnost. Strinjamo se tudi, da na področju dela z otroki in mladostniki, pri katerih konvencionalni vzgojni pristopi zaradi različnih razlogov ne delujejo učinkovito, potrebujemo več strokovnih virov, družine in šole pa več podpore. To razumemo v obliki krepitve svetovalnih multidisciplinarnih služb, svetovalnih centrov in mobilne službe, kot predvideva Nacionalni program za vzgojo in izobraževanje 2023 - 2033. V tem okviru pozdravljamo napovedane predloge rešitev (npr. ustanovitev posebnih in strokovnih centrov za mladostnike), ki so predvidene v predlogu Zakona o obravnavanju mladoletnikov zaradi kaznivih dejanj in jih je predstavila ministrica za pravosodje. Upamo, da bodo predlagane rešitve, kot so zapisane v predlogu, v praksi izpeljane na temeljih strokovnih usmeritev, sodobnih znanstvenih in strokovnih pristopov, celostnem pristopu ter spoštovanju razvojnih potreb otrok in mladostnikov. Pri tem spomnimo, da je mladostništvo eno od razvojnih obdobj, specifično, dinamično, s številnimi individualnimi razlikami, predvsem pa nadaljevanje predhodnih razvojnih obdobj. Ne določa ga le razvoj možganov, ampak tudi številni okoljski dejavniki.

Pravno določilo o tem, pri kateri starosti posameznik lahko razume posledice svojih dejanj, ni tako enostavno povezano z razvojno psihološkimi spoznanji in prenosljivo v zakonske akte. V tem kontekstu obravnava otrok in mladostnikov, ki izvršijo nasilno ali kaznivo dejanje, ne more in ne sme biti zgolj omejena na kaznovalne in represivne politike, kar v največji meri se mora izogibati stigmatizaciji, temeljiti mora na individualiziranem pristopu, s poudarkom na vključevanju in spodbujanju posameznikove participacije.

Zaskrbljeni smo, da postajajo mediji – še posebej z javnim vplivom, kot ga ima javna RTV Slovenija – del problema, ne pa del rešitve. Namesto iskanja strokovno utemeljenih, dolgoročnih rešitev se ustvarja prostor za paniko in nemoč, populizem, izpostavljanja pomena kaznovanja in iskanje "hitrih rešitev", ki zadostijo pravičniški drži in pogosto pomenijo le povečanje nadzora in kaznovanja, brez dolgoročnega učinka na globlje dejavnike vedenj.

Od RTV in drugih medijev pričakujemo, da v prihodnje k poročanju o tej zahtevni tematiki pristopite z večjo skrbnostjo, odgovornostjo in spoštovanjem strokovne integritete ter pri tem premišljeno izberete format oddaje, ki bo to omogočal.

Na RTV Slovenija ste v preteklosti že pokazali, da znate – kot na primer z oddajami in medijsko kampanjo "Odpikajmo nasilje", strokovno pristopiti in podpreti prizadevanja stroke za zmanjšanje medvrstniškega nasilja. Sogovorniki v oddajah so bili premišljeno izbrani, mladi pa so s svojimi razmisleki izkazali več razumevanja za kompleksnost problema kot številni gostje aktualnih oddaj.

V Društvu psihologov Slovenije smo že v preteklih pismih, ki jih prilagamo temu dopisu, jasno opozorili na nevarnosti senzacionalističnega prikazovanja nasilja in pozvali k odgovornemu medijskemu poročanju. **Znova poudarjamo: nasilje je družbeni problem, ki zahteva strokovno, sistemsko in dolgoročno obravnavo – ne medijske panike in instant rešitev s ciljem čim večje gledanosti oddaj.**

Spodaj podpisani strokovna združenja in strokovne organizacije:

Društvo psihologov Slovenije, predsednica dr. Anja Podlesek;

Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, predstojnik dr. Bojan Musil;

Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, predstojnica dr. Eva Boštjančič;

Oddelek za pedagogiko, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, predstojnik dr. Edvard Protner;

Oddelek za socialno pedagogiko, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, predstojnica dr. Darja Zorc Maver;

Oddelek za socialno pedagogiko, Pedagoška fakulteta, Univerza na Primorskem, predstojnik dr. Matej Vukovič;

Oddelek za pedagogiko in andragogiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, dr. Monika Govekar Okoliš;

Pedagoški inštitut, direktor dr. Igor Žagar;

Društvo za nenasilno komunikacijo, predsednica Katja Zabukovec Kerin;

Zbornica kliničnih psihologov Slovenije, predsednica dr. Sana Čoderl Dobnik, spec. klin. psih.;

Zbornica kliničnih psihologov Slovenije, Sekcija za otroško in mladostniško klinično psihologijo, predsednica dr. Andreja Mikuž, spec. klin. psih.;

Svetovalni center Istre, direktorica mag. Vesna Starman;
Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije, predsednica dr. Danijela Makovec Radovan;
Slovensko društvo pedagogov, predsednica dr. Jasna Mažgon;
Društvo šolskih svetovalnih delavcev Slovenije, predsednica Doroteja Perše;
Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor, mag. Tadeja Batagelj;
Sekcija svetovalnih delavcev pri Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije,
predsednica Tina Rezar.
/.../« (B. S. C., predsednica Sekcije psihologov)

Sedem strokovnjakov s področja vzgoje in izobraževanja pa je po oddaji Tarča o nasilju med mladimi varuhinji poslalo naslednji odziv:

»Ko se v javnosti pojavijo informacije o krutih oblikah nasilja, v katere so vpleteni mladostniki, se širša, pa tudi strokovna javnost pogosto na te informacije odziva panično, pri tem pa prevladujejo stališča, da je na vse oblike nasilja potrebno odgovoriti s strogim kaznovanjem storilcev. V svetu se je takšno odzivanje okrepilo v devetdesetih letih dvajsetega stoletja ob streljanjih na ameriških srednjih šolah, na kar se je ameriška prosvetna oblast odzvala s pozivom po ničelni toleranci do nasilja, ki je vključeval strog nadzor nad vnašanjem nevarnih predmetov (»orožja«) v šole in poziv k strogemu kaznovanju nasilnežev. Geslo »ničelna toleranca do nasilja« je od takrat praviloma povezano z zagovorom uporabe represivnih vzgojnih sredstev, kar se dobro poveže z načelno kritiko permisivne vzgoje, ki naj bi bila glavni krivec za razrast nasilja. Glede na to, da od takrat beležimo številne znanstvene analize doktrine ničelne tolerance, empirične raziskave učinkov te politike, pa tudi poskuse oblikovanja drugačnih vzgojnih pristopov (kot so na primer sistemski pristop k preprečevanju nasilja Philipa Zimbarda in restorativni pristopi k reševanju konfliktov), bi od resnih medijev, kot je nacionalna RTV, pričakovali, da se bodo vaši novinarji potrudili poiskati strokovnjake, ki se resno ukvarjajo s to tematiko (beri: ki z znanstvenimi objavami izkazujejo svojo strokovnost) in se na tragične dogodke ne odzivajo senzacionalistično, ampak s premišljenimi komentarji aktualnih dogodkov ter iskanjem rešitev, ki glede na dosedanje raziskave obetajo boljše rezultate.

Da je mogoče javnosti ponuditi bolj produktivne odzive na vprašanje razraščanja nasilja med mladimi, priča odlično zastavljena akcija RTV Slovenija Odpikajmo nasilje in istoimenske oddaje s premišljeno izbranimi strokovnjaki, predvsem pa z odzivi mladih, ki so izkazovali več zrelosti kot na primer večina gostov oddaje Tarča (dne 3. 4. 2025) in komentatorjev dnevnih dogodkov v osrednjih informativnih oddajah v zadnjem obdobju. V teh oddajah že dalj časa beležimo nastopanje vedno istih strokovnjakov, ki ali njihovo osrednje strokovno področje ni vzgoja in izobraževanje ter pedagoško odzivanje na nasilje mladostnikov ali pa v javnosti izražajo stališča, ki jih ne potrjujejo nobeni resni znanstveni premisleki (kot so na primer izjave o 15.000 psihopatih v Sloveniji ali ta, da se s psihopati lahko ukvarjamo samo na psihopatski način). Ker je moralna panika izrazito škodljiv družbeni pojav, ki ga žal pogosto ustvarja, pa tudi zlorablja dnevna politika, želimo izraziti pričakovanje, da se kot eden osrednjih nacionalnih medijev bolj skrbno pripravite na poročanje in komentiranje teh neljubih dogodkov.

/.../« (K. S. E. v imenu več predavateljev z Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in predavateljice z Oddelka za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru)

Urednik oddaje Tarča Boštjan Kogovšek

Zahvaljujemo se vam za mnenja, ki so lahko različna. Oddaja je bila pripravljena v skladu s programskimi standardi in poklicnimi merili, namen pa opozoriti na alarmantno stanje zaradi naraščajočega nasilja med vrstniki in pretirano uporabo in zlorabo telefonov. Zavračam tudi očitke o senzacionalističnem pristopu iz nekaterih dopisov.

Nasilje med mladimi je kompleksen in večplasten problem. Temo je mogoče obravnavati na več načinov. Popolnoma na mestu je, da se ga obravnava širše družbeno in ne skozi najožje strokovne niše. Zato smo v studio povabili priznane in etablirane strokovnjake družboslovnih strok - antropologa, sociologa, komunikologa in gostjo z dolgoletnimi izkušnjami pri delu z mladimi prestopniki. Vaše mnenje spoštujemo, še vedno pa menimo, da so bili gostje izbrani ustrezno in po najvišjih standardih.

Glede dvomov v strokovnost gostov in njihovem poznavanju pedagoških in izobraževalnih procesov pa - dr. Dan Podjed je raziskovalec na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, izredni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in višji svetovalec na Inovacijsko-razvojnem inštitutu Univerze v Ljubljani, dr. Dejan Verčič je profesor, predstojnik katedre za komunikologijo in vodja Centra za marketing in odnose z javnostmi na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, Rok Gumzej je socialni pedagog in svetovalec centra Logout, dr. Leonida Zalokar je dr. socialne pedagogike, ravnateljica vzgojnega zavoda, dr. Vesna Vuk Godina je doktorica socioloških znanosti in predavateljica socialne in kulturne antropologije na Filozofski fakulteti v Mariboru in Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, Bogomir Širovnik je ravnatelj šole, kjer se je zgodilo nasilje

Kaj so naredile politika, pristojne institucije in stroka v zadnjih letih, da se je stopnja nasilja tako povečala, pa bo zagotovo še tema ene izmed prihodnjih oddaj.

Smo pa tematiko (tudi s sodelovanjem ene izmed podpisnic) obravnavali že v oddaji 11. 5. 2023 - Medvrstniško nasilje: <https://365.rtvsl.si/arhiv/tarca/174956994>.

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Ustvarjalci oddaje Tarča se za vsako oddajo trudijo izbrati najbolj relevantne in verodostojne strokovnjake in akterje na posameznih področjih. V konkretnem primeru je bil prvotno zamišljeni fokus oddaje nekoliko drugačen, kar se je odražalo tudi na izbiri gostov. Tema, ki smo jo obravnavali v oddaji Tarča, pa je ena najpomembnejših ta trenutek v naši družbi. V oddaji smo odprli in izpostavili številne vidike široke problematike, ki je zakonodajalci in pristojni kljub vseprisotnosti problema pri nas in širše, niso uspeli ustrezno obravnavati. O izvedbi oddaje in strukturi gostov smo se v uredništvu pogovorili in soočili različna, tudi polemična mnenja in poglede.

V vseh oddajah Informativnega programa Televizije Slovenija ravnamo skladno s programskimi standardi, poklicnimi merili in načeli novinarske etike. Naši novinarji in voditelji so zavezani k najvišji stopnji profesionalnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in resnicoljubnosti.

Urednik oddaje je pojasnil vsebinsko zasnovo in namen oddaje Tarča z naslovom Brez meja, opisal je tudi fokus obravnave sicer zelo široke in večplastne teme nasilja med mladimi in z izbranim fokusom utemeljil izbor vabljenih gostov.

Izbrana tema je bila primerna, z njo je uredništvo izkazalo spoštovanje Programskih standardov RTV Slovenija, ki v poglavju III. med drugim navajajo: »Da bi RTV Slovenija delovala v interesu javnosti in izpolnjevala upravičena pričakovanja javnosti, mora upoštevati naslednja načela in naloge: /.../ odzivnost in posebna skrb za aktualno obravnavo družbeno relevantnih tem; /.../«

Odgovorna urednica je zapisala, da je bil sprva predvideni fokus oddaje nekoliko drugačen in da zato izbira gostov ni bila povsem usklajena s končnim fokusom oddaje. Navedla je, da so želeli v oddaji odpreti in izpostaviti številne vidike široke problematike, ki je zakonodajalci niso uspeli ustrezno obravnavati. Za ta namen **izbor gostov ni bil ustrezen. Manjkal je poznavalec zakonodaje s tega področja, manjkal je tudi strokovnjak s področja psihologije.** Oddaja je imela naslov Brez meja. Formalne, pravne meje neprimernemu obnašanju postavlja zakonodaja; neformalne in dejanske meje med primernim in neprimernim obnašanjem pa otroci in mladi spoznavajo in ponotranjijo med odraščanjem, v družini in socialnem okolju. Kako vplivajo nanje starši, šola, vrstniki, pa tudi družbena omrežja in telefoni kot platforme spletnega nasilja, najbolje vedo psihologi, vendar te stroke v oddaji ni bilo. Zato menim, da je oddaja izkazala **odmik od Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija v točki 9.3 Gostujoči komentatorji** v delu, ki navaja: »/.../ RTV Slovenija si bo dosledno prizadevala povabiti komentatorje, **ki so znani po tem, da lahko povejo strokovno mnenje,** izhajajoče iz natančnih informacij.« Pri tem ni pomembno samo to, da so povabljeni gostje strokovnjaki za svoje področje, temveč tudi to, da so v oddaji zastopane vse stroke, pomembne za celovito obravnavo izbrane teme.

To se je odrazilo že med oddajo, ki je med gledalce vnesla občutke zmede, negotovosti in nemoči, še najbolj pa v njenem zaključku, ki se je zožil na vprašanje prepovedi mobilnih telefonov v šolah.

Glede očitkov o senzacionalizmu menim, da je bil ta v oddaji delno prisoten v navajanju primerov mladostniškega nasilja, na pa tudi med pogovorom z gosti. Kjer je bilo zaznati elemente senzacionalizma, pa so bili, čeprav je za javni medij to načelno neprimerno, vsaj delno upravičeni. Zelo jasno je bil prepoznan njihov dvojni namen: navesti konkretne primere za predstavitev problematike (kar sicer samo po sebi pomeni informiranje javnosti in negira senzacionalizem) in pritegniti pozornost (čim širšega kroga) gledalcev. To je primerno tudi za javno televizijo, saj je namen izvajanja javne službe, da pomembne vsebine spremlja čim širša javnost. Vendar pa mora začetnemu zburanju pozornosti slediti vsebinsko poglobljena, strokovna in dobro strukturirana razprava, ki ne samo odpira vprašanja, temveč tudi nakaže možne (strokovno podprte) rešitve. Ta del je bil v obravnavani oddaji (pre)šibek.

Odgovorna urednica je že nakazala, da izbira gostov ni bila povsem usklajena s končnim fokusom oddaje. Kljub temu **uredništvu priporočam razpravo o izbiri gostov, primernih za strokovno in celovito obravnavo izbrane teme, in iskanje medijsko manj izpostavljenih**

sogovornikov. Priporočam tudi ponovno branje [Psiholoških smernic za medijsko poročanje po kriznih dogodkih](#), pa tudi [Programskih standardov RTV Slovenija](#) in [Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija](#) v luči obravnave vsakokratne teme, saj je ta v vsaki oddaji drugačen izziv, oddaja Tarča pa zahteven format.

Politično s Tanjo Gobec, 27. 4.: »Krši pravila, ki veljajo v času pred referendumom«

Dva gledalca sta se pritožila, da so bila v oddaji [Politično s Tanjo Gobec, 27. aprila](#), kršena pravila, ki veljajo v času pred referendumom. Čeprav je eden od odzivov prišel v maju, oba objavljamo tu, saj se nanašata na aprilsko oddajo:

»Oddaja Politično, dne 27. 4. 2025, je bila vzorčni in eklatantni primer kršitve vrste profesionalnih novinarskih standardov, internih pravil in aktov RTV Slovenija in predpisov, ki urejajo referendumsko kampanjo oz. volitve (ZVRK). Ne bom podrobno opisoval, zakaj je temu tako, ker bi to moral vedeti vsak študent novinarstva v 1. letniku študija. Da tega, kot je pokazala omenjena oddaja (če sploh zasluži ta naziv), očitno ne vedo profesionalni uredniki, novinarji in voditelji, zaposleni na javni televiziji, pa je bizarno, škandalozno in popolnoma nesprejemljivo! Vsekakor pa bo lahko konkretna oddaja postala študijski primer, kako se televizijske oddaje na javni televiziji ne sme delati.« (J. A.)

»Voditeljica v oddaji Politično krši pravila, ki veljajo v času pred referendumom. To ugotavlja tudi pristojni inšpektor. Besedilo lahko najdete [na povezavi](#). Zanima me, kaj boste v zvezi s tem naredili vi, kot varuhinja nas, gledalcev? Kako bo TVS omilila že narejeno škodo načelu enakopravnosti in očitno propagando v korist /.../? Še pred referendumom?« (K. E.)

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Oddaja Politično s Tanjo Gobec je bila ob dnevu upora proti okupatorju namenjena širši razpravi o kulturni politiki in uporništvu v današnjem času. Gosta sta bila priznana, samostojna, vselej kritična kulturna ustvarjalca in intelektualca Vinko Möderndorfer in Miran Zupanič. Oba tudi nagrajenca Prešernovega sklada, ki – zanimivo – po noveli zakona do dodatka k pokojnini ne bi bila upravičena. Sicer pa se najbrž vsi spomnimo kritičnih osti, ki sta jih tudi na Prešernovih proslavah izrekla zoper vlado, politiko in družbo – Möderndorfer tudi kot predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada in Zupanič kot predsednik Nacionalnega sveta za kulturo. Svoje poglede na aktualno dogajanje sta v pogovoru argumentirala in opozorila tudi na pomanjkljivosti novele zakona. Voditeljica je na začetku oddaje tudi jasno povedala, da ne gre za soočenje pred referendumom.

Sicer se je kampanja na RTV Slovenija pred referendumom 11. maja skladno z objavljenimi pravili uradno začela 28. aprila.

Varuhinja je najprej preverila, ali v odzivu navedene kršitve, ki naj bi jih ugotovil pristojni inšpektor, držijo, ali pa gre morda za lažno informacijo. Zato se je s prošnjo za pojasnilo obrnila na Inšpektorat RS za kulturo in medije, ki deluje v sklopu Ministrstva RS za kulturo. Prejela je odgovor inšpektorja **Aleksandra Vidmarja**:

»Navedbe medija Spletni časopis držijo. Inšpektorat RS za kulturo in medije je vodstvu RTV Slovenija poslal preventivno opozorilo, št. 06107-29/2025-3342-2, z dne 5. 5. 2025. V priponki vam posredujem kopijo/scan opozorila, v katerem so podrobneje obrazloženi tudi razlogi za to odločitev.«

Opozorilo inšpektorja objavljamo v nadaljevanju:

Mag. Aleksander Vidmar, inšpektor - višji svetnik, Ministrstvo za kulturo, Inšpektorat RS za kulturo in medije

Zadeva: Domnevna kršitev določil ZVRK – preventivno opozorilo

Spoštovani, na Inšpektoratu RS za kulturo in medije (v nadaljevanju: IRSKM) smo, dne 27. 4. 2025, prejeli prijavo kršitev, poslano preko spletnega portala e-uprava. Iz vsebine te prijave izhaja, da naj bi domnevno prišlo do kršitev referendumске zakonodaje v oddaji Politično, ki je bila na sporedu v nedeljo, 27. 4. 2025, ob 19:10 uri, torej v času trajanja uradne referendumске kampanje. V oddaji naj bi bili, po mnenju vlagatelja prijave, predstavljeni mnenji dveh – očitno pristranskih – kulturnikov. Predstavnikov drugega tabora ni bilo. Vlagatelj prijave dodatno opozarja, da Javni zavod Radiotelevizija Slovenija (v nadaljevanju: RTV Slovenija) krši pravico do informiranja s skrajševanjem referendumске kampanje na zgolj dva tedna.

Kot pristojni inšpektor IRSKM sem po uradni dolžnosti preveril navedbe v prijavi in ugotovil, da obe trditvi držita. Na podlagi ogleda domnevno sporne oddaje sem ugotovil, da vsebina oddaje res ni v duhu določb Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK) in Zakona o Radioteleviziji Slovenije (ZRTVS-1), vendar pa sem obenem ugotovil tudi, da v konkretnem primeru ni pravne podlage za vodenje postopka inšpekcijskega nadzora ali postopka o prekršku, zato postopek po tej prijavi na IRSKM ne bo uveden.

Veljavni predpisi na tem področju so za RTV Slovenija namreč precej ohlapni. ZVRK v drugem odstavku 6. člena napotuje na določbe ZRTVS-1, ki urejajo politično propagando v programih RTV Slovenija. ZRTVS-1 pa inšpekcijskih določb sploh nima in vsebuje le eno kazensko določbo, ki obravnava kršitev volilne kampanje pa še to le v zvezi z objavo pogojev predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov (peti odstavek 12. člena ZRTVS-1).

Pri vseh ostalih določbah ZRTVS-1 gre za določbe napotilne narave, saj zakon v nadaljevanju zanje ne določa nobenega ukrepa ali sankcije. V pravnem smislu gre za primer t.i. nepopolne pravne norme (lex imperfecta), za kršitev katere ni predpisana sankcija in s tem ni podana podlaga za morebitno ukrepanje inšpekcijskega organa zoper kršitelja.

Ne glede na to, vas preventivno opozarjam, da vsebina oddaje "Politično s Tanjo Gobec", ki je bila na sporedu prvega programa RTV Slovenija, v nedeljo, 27. 4. 2025, ob 19:10 uri, ni bila v skladu s posameznimi določbami 4. člena ZRTVS-1 in še zlasti ne z določbami prve, tretje in pete alineje 5. člena tega zakona, ki določajo, da morajo novinarke in novinarji, urednice in uredniki, RTV Slovenija in drugi, ki so neposredno udeleženi pri ustvarjanju ali pripravljanju RTV programov, pri svojem delu še posebej:

- spoštovati načelo resničnosti, nepristranskosti in celovitosti informacij;
- spoštovati načelo politične uravnoteženosti ter svetovnonazorskega pluralizma;

- zagotavljati nepristransko in celovito obveščenost, tako da imajo državljani možnost svobodnega oblikovanja mnenj.

Vodstvu RTV Slovenija zato pošiljam kopijo prijave v vednost, kot preventivno opozorilo, da se takim praksam v bodoče, še zlasti v času volilne in referendumске kampanje, izogiba.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Varuhinja nisem pristojna za presojanje Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK) in Zakona o Radioteleviziji Slovenije (ZRTVS-1), ker pristojnosti na tem področju podeljujeta oziroma urejata oba zakona. Vsekakor jih ne podeljujeta varuhinji pravic gledalcev RTV Slovenija. Varuhinja je samoregulatorni organ RTV Slovenija, njene pristojnosti opredeljuje Pravilnik o delovanju varuha. Ta med drugim navaja, da mora varuh pri svojem delu in odločitvah ob spoštovanju medijske zakonodaje Republike Slovenije upoštevati zakonodajo s področja delovanja RTV Slovenija in samoregativne akte RTV Slovenija. Najpomembnejša samoregativna akta s področja delovanja varuhinje sta dva: Programski standardi RTV Slovenija in Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija.

Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija v poglavju 3 (Volilna kampanja) natančneje določajo pravila poročanja v času volilne ali referendumске kampanje, vendar v povezavi z Zakonom o RTV Slovenija, ki pa je v tem delu (12. člen) precej ohlapen, kar ugotavlja tudi inšpektor. Od tega pa je odvisno, kdaj začnejo veljati pravila za poročanje v času referendumске kampanje. Kot navaja odgovorna urednica, so letos [pravila](#) začela veljati 28. aprila, torej dan po oddaji Politično s Tanjo Gobec. O tem pišemo tudi v poglavju RTV SLOVENIJA, IV SPLOŠNO na str. 44.

Ne glede na to pa so tudi v času pred uradno referendumsko kampanjo programski ustvarjalci dolžni spoštovati v 5. členu Zakona o RTV Slovenija zapisana »načela resničnosti, nepristranskosti in celovitosti informacij«, »načelo politične uravnoteženosti ter svetovnonazorskega pluralizma« in »zagotavljati nepristransko in celovito obveščenost, tako da imajo državljani možnost svobodnega oblikovanja mnenj«.

Vedno, tudi v času pred referendumsko kampanjo, so programski ustvarjalci dolžni spoštovati tudi Programske standarde RTV Slovenija, s katerimi se je RTV Slovenija med drugim zavezala, da bo: »delovala kot gradnik informirane javnosti« in »sooblikovala skupni prostor izražanja in razširjanja raznovrstnih stališč, ki prispevajo k demokraciji«. V poglavju III. pa še: »Da bi RTV Slovenija delovala v interesu javnosti in izpolnjevala upravičena pričakovanja javnosti, mora upoštevati naslednja načela in naloge: /.../ negovanje novinarske verodostojnosti in odgovornosti z doslednim upoštevanjem poklicnih in etičnih standardov, predvsem načel resnicoljubnosti, neodvisnosti, nepristranskosti, spoštovanja človekovega dostojanstva in transparentnosti; /.../ upoštevanje pluralnega in večkulturnega značaja slovenske družbe ter zagotavljanje takšnega programa, ki vključuje raznolikost mnenj in stališč /...«.

Prav tako tudi v predreferendumskega obdobja za programske ustvarjalce veljajo Poklicna merila in načela novinarske etike, ki v točki 2.3 (Uravnoteženost sporočanja) navajajo:

»Programi RTV Slovenija, ki obravnavajo vprašanja javnega interesa, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, morajo zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev

najširšega možnega izbora stališč o določeni zadevi. Enakovrednost in enakomernost v tem kontekstu pomenita nepristranskost in razumen obseg, upoštevajoč težo posameznih stališč ali mnenj, njihovo pomembnost ali možno pomembnost.

Če je le mogoče, mora novinar za določen prispevek ali oddajo najti predstavnike vseh vpletenih (prizadetih) strani ali nazorov. Če tega ne more, mora to poslušalcem in gledalcem sporočiti na preprost in neposreden način.«

Z vidika spoštovanja programskih standardov in poklicnih meril **menim, da oddaja Politično s Tanjo Gobec v večjem delu ni spoštovala zgoraj navedenih točk poglavja III. Programskih standardov, kot tudi ne točke 2.3 Poklicnih meril.** Glavna tema oddaje namreč ni bilo uporništvo, kot je zapisala odgovorna urednica, saj je bil v dobrih 14 minut dolgi oddaji tej temi posvečen le zadnji del, dolg le dobrih pet minut. Osrednji del, dolg osem minut, je bil namenjen zakonu o dodatkih k pokojninam za izjemne dosežke na področju umetnosti. Zakon je bil predmet referendum, **vsebina referenduma pa je nedvomno vprašanje javnega interesa, o katerem obstajajo v javnosti različna stališča. Zato bi morala oddaja v tem delu zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev različnih stališč.** Avtorica bi morala povabiti k pogovoru na to temo predstavnika obeh strani – zagovornika in nasprotnika zakona in referenduma, saj je poleg vsebine zakona javnost razdvajala tudi upravičenost referenduma. Izbor sogovornikov v oddaji tega ni zagotavljal, predstavila sta večinoma zelo podobna stališča, skoraj vsa v prid zakonu in proti smiselnosti referenduma.

Mnenja o oddaji Tarča, 24. 4.

Varuhinja je prejela 10 kritičnih mnenj na oddajo [Tarča: Tri leta](#), ki je bila na sporedu 24. aprila. V anonimizirani obliki jih je posredovala uredništvu oddaje in odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija. Povzemamo nekaj mnenj:

»Pravkar sem preklepila na drug program, ker je oddajo Tarča in Eriko Žnidaršič nemogoče gledat! Njen neolikan nagovor predstavnika Gibanja Svoboda, stalno prekinjanje gostov, predvsem Aste Vrečko in ostalih predstavnikov koalicije, so žaljivi in nesramni! Škoda, da si javna TV, ki jo sicer podpiram in redno gledam, kviri ugled s takimi "novinarji" in oddajami.« (L. P.)

»/.../ V kolikor se ta oddaja ne spremeni v smeri odpiranja pravih, relevantnih aktualnih družbenopolitičnih tem in vsebin, ki bodo argumentirane in s spoštljivo polemiko gledalcem odstirala strokovne argumente ter širše družbene, tudi zgodovinske kontekste, je bolje, da jo ukinete. /.../ S tem v najbolj gledanem terminu odvzemajo čas in priložnost, da javni RTV-servis gledalcem ponudi argumentirane, poglobljene poglede na res pomembne teme, ki se tičejo nas vseh. Sprejeti so bili ali so v fazi sprejemanja pomembni sistemski zakoni, sprejeti mnogi ukrepi v okviru različnih politik, o katerih v rednih info oddajah zvemo le malo (tudi v Odmevih gre za kratke, površne komentarje, ki jih najpogosteje dajejo politiki ene ali druge strani), o njih pa na objektivni, vsebinski, strokovni način gledalci ne izvemo praktično nič, četudi je to ena od nalog javnega servisa. /.../ V upanju, da boste to pisanje posredovali v notranjepolitično redakcijo v resen razmislek o tem, kaj gledalci pogrešamo.« (S. P.)

»Gospa Erika Ž., voditeljica oddaje Tarča, je negledljivo, diskriminatorno dopuščala besedo g. Černaču in g. Vatovcu, vsem ostalim pa preprečevala njihove komentarje in pojasnila s stalnim prekinjanjem govorcev in odvzemanju besede! Navedeni način vodenja je njena stalna praksa in oddaja postaja negledljiva, saj gostje za besedo nimajo enake minutaže! /.../« (P. Ž.)

»Sem vaš zvesti poslušalec in gledalec vašega programa. Že dolgo tega sem se mislil oglasiti in vam povedati, kaj me moti. Najprej naj izrazim nezadovoljstvo ob postavljanju vprašanj anketiranemu ali povabljenemu v oddajo, ko novinar po zastavljenem vprašanju ne pusti gosta, da dokonča svojo misel in mu z na novo zastavljenimi podvprašanji skače v besedo. Drugo pa je, če so si nekateri vaši novinarji uzurpirali pravila, ki so v nasprotju z bontonom, jih je potrebno opozoriti. Vrhunec takega nekulturnega obnašanja si privošči vaša spoštovana novinarka ga. Erika Žnidaršič v oddaji Tarča. Poleg tega, da s svojo oddajo vnaša razdor med nas gledalce, ki smo različnega svetovnega nazora./.../ Gospa Žnidaršič si nikoli ni dala toliko duška o negativnem govoru, ko gre beseda o trenutni vladi. V času Janševe vlade nikoli ni imela tako protivladnih oddaj, ker se zaveda, da verjetno ne bi bila dolgo njena oddaja na programu, ker bi jo Janševa vlada hitro utišala./.../« (S. B.)

»Želim izraziti svoje veliko razočaranje in nestrinjanje nad tem, v kaj se je nekoč tako udarna oddaja Tarča spremenila. Včerajšnje oddaje nisem niti gledala. Ob napovedniku teme in gostujočih mi je bilo povsem jasno, da bo šlo za prikrito predvolilno oddajo v korist desnice. /.../ Z vsem srcem sem podpirala javno televizijo in še vedno jo. Javna televizija je s svojim programom neprecenljive vrednosti za državljane. Žalosti me, da se premalo ljudi zaveda, kaj bi izgubili, če bi dopustili, da se ukine in se prepusti trgu. /.../« (D. K.)

Pohvale

»Veliki Hvala in priklon, spoštovana gospa Manica Janežič Ambrožič«

»Spoštovana gospa Manica Janežič Ambrožič, kot odgovoren človek, angažirani državljan, ki prisluškujem Vesti, izkazujem dolžnost, da Vam, spoštovana gospa Manica Janežič Ambrožič, zapišem besede hvaležnosti, kot zaposleni na javni RTVS. Več kot 35 let spremljam demokratizacijo in pluralizacijo medijske krajine v Sloveniji, suvereno zapisujem, da zelo dobro poznam predmetno zakonodajo doma in v Evropi. Moja osredotočenost se nanaša predvsem na RTVS, ki bi morala spoštljivo, strokovno obravnavati vse bogastvo različnosti slovenskega občestva, da bi postala in ostala katedrala dialoga vrednot slovenske kulture in besede. In da bi zaposleni v tej največji kulturni ustanovi ozavestili in spoštovali ustavne in človekove pravice vseh stanovalcev naše drage domovine Slovenije.

Spoštovana gospa Janežič Ambrožič, dovolite nam, da Vam javno posredujemo zahvalo in priklon za Vaše profesionalno, človeško etično pietetno vodenje Odmevov od ponedeljka, 21., do včeraj, srede, 23. aprila. Kot voditeljica in pošteni veliki Človek ste ob smrti papeža Frančiška v nastopu in izbiri povabljenih gostov v studiu, v vprašanjih gospe Mojci Širok, novinarke v Rimu in Vatikanu, z odliko in desetko opravili nalogo. Ne bomo o življenju in poslanstvu pokojnega papeža, vsak človek je vreden našega spoštovanja in pietete ob odhodu s tega sveta, je pa

Frančišek, ne samo za nas kristjane, za ves svet izziv, kako ustaviti ta nori svet, ko vsak dan umirajo nedolžni ljudje in otroci. /.../

Spoštovana, že od Vašega spoštljivega, novinarsko profesionalnega etičnega vodenja umestitve novega angleškega kralja Karla ste potrdili, da ste prva oseba in največji Človek RTVS, to ste potrdili v zadnjih štirih Odmevih.

Hvala in priklon, ko ste sinoči suvereno povedali v oči prepotentnemu predsedniku Vlade, kaj je poslanstvo in dolžnost medijev v demokratični pluralni družbi.

Spoštovana gospa Manica Janežič Ambrožič, iskreno Vam privoščimo prosto v naslednjih dneh, čeprav bi slovensko občestvo gledalk in gledalcev želelo, da sta Vi voditeljica in moderatorka sobotne slovesnosti v Vatikanu, ko se bomo kristjani in ves svobodoljubljen, demokratičen svet poslovili od našega vzornika, papeža, dragega Frančiška.

Z odličnim spoštovanjem in vse dobro.« (D. V.)

Komentatorju Sekuju M. Condeju za oddajo [Zrcalo tedna, 6. 4.](#)

»Nimam elektronskega naslova g. Condeja, zato prosim, da mu sporočite moje 100 % odobravanje ob današnji oddaji po Dnevniku. Nanaša se na objokovanje Netanjahuja za židovskimi žrtvami holokavsta v Budimpešti in nato uporabo istih besed ob prikazu palestinskih žrtev v Gazi. Če to ne more prepričati svetovnih /.../, potem nam ni pomoči.« (S. C.)

Oddaji Intervju, 20. 4., in voditelju

»Posredujem oceno novinarju Jožetu Možini za zadnjo oddajo [Intervju, dne 20. 4. 2025](#). Kot prvo ga moram pohvaliti, da je kot gosta oddaje povabil pravega človeka. V njunem pogovoru je bilo tako slišati dosti koristnih življenjskih stvari in kdorkoli je poslušal ta besedni dialog, bi moral sprejeti odločitev, da bo v svoje življenje prinesel pozitivne spremembe.

Ko bi se le v oddaji Intervju večkrat pojavile takšne osebnosti, kot je to bilo v nedeljo, 20. 4. 2025., in moja želja je, da bi v bodoče dr. Jože Možina v svojo oddajo pripeljal ljudi, od katerih bi se lahko mnogo tega naučili. Vnaprej hvala!« (P. S.)

Mnenje: »Kam je šla olika na RTVS?«

»Prosim vas, da voditelje, ki ne premorejo zadostne večšine kulture pogovora, na to opozorite oziroma poskrbite, da se tega naučijo. Opažam stopnjevanje nespoštovanja sogovornikov. Nekaj primerov:

Marcel se trudi govoriti tako hitro in tako veliko, da ga vedno težje razumem. Gosti lahko dokončajo misel le, če je ta njemu všeč in so dovolj kratki. A je njegov honorar odvisen od števila izrečenih besed na minuto?

Erika Ž. se vedno težje obvladuje. Skače v besedo in obsoja goste, preden sploh kaj povedo. To ni sodišče, če pa že misli, da je sodnica, naj si enkrat pogleda, kako se govori in obnaša v sodni dvorani. Olika!? Nevtralnost je nekaj, kar pričakujem od nacionalne TV.

Tanja Starič praviloma postavlja vprašanja, ki so nekajkrat daljša od odgovora, ki ga omogoča sogovorniku. Seveda to naredi praviloma šele takrat, ko sama najprej odgovori na svoje vprašanje. Po moji oceni njeno vodenje bistveno odstopa od vodenja g. Berganta in drugih

voditeljev Odmevov. Tem in mnogim drugim se prepogosto dogaja, da pozdravijo gosta, a mu ne omogočijo, da odzdravi! Gre za 2-3 sekunde.« (Z. P.)

Kritiki

»Moti in žalosti me informativni program«

»Res ne bi rada postala vaša stalna dopisovalka, ampak ... Vedite, da sem zagovornica javne televizije in se veselim vsakega dobrega prispevka, dela ... me pa zelo žalosti, celo jezi, ko javna televizija nekaj dela zelo slabo in včasih celo slabše kot ./../. Moti in žalosti me informativni program, in sicer:

Prepogosto je prva novica osrednjega Dnevnika šport ali kakšen izgred, afer, kaznivo dejanje(a).... Od uredništva bi pričakovala več resnosti, boljšo "členitev po aktualnosti" ne pa aferastva in ... Šport spada v šport!

Pred dnevi je bila smrt nekega ameriškega filmskega igralca pomembnejša od volitev za novega rektorja Univerze. Se uredništvu to zdi prav?

Že kar cel teden je prva udarna novica nasilje med mladimi ... To je vsekakor problem, govoriti o tem vsak večer, in to na način, kot to počnete, ne prispeva k ničemur. Danes je spet Dnevnik to natresal kot prvo novico in povedal bolj nič kot vse, da bi napovedal prispevek v Tedniku. Marsikoga bi najbrž bolj zanimalo, kaj so ugotovili šolniki na Brdu ...

Iz Dnevnika preprosto premalo izvemo in prepričana sem, da zmorejo in predvsem morajo bolje! V Odmevih in v Politično, v Marcelu ... včasih/pogosto gostite zanimive goste, ki imajo kaj povedati, pa prepogosto sploh ne pridejo do besede, če niso že sami dovolj agresivni. Imate dobre voditelje, vendar ni njihova naloga, da vse vedo in vse tudi povedo. Če želijo delati na ta način, uvedite komentarje, pa naj si dajo duška. Morda bo celo koristno in uspešno.

Še enkrat - mar mi je javna televizija in prepričana sem, da zmorete bolje!« (N. T.)

Pogovornim oddajam Tarča, Intervju, Marcel

»Bila sem razočarana nad nivojem oddaje Tarča, 10. aprila. Zelo me je motilo, da ni bilo nobene spoštljive komunikacije, vsi sogovorniki so si medsebojno vpadali v besedo. Tudi voditeljica ni dovolila sogovornikom do konca povedati svojih mnenj, opažanj, ni bila sposobna ustrezno voditi dialoga. Odzvala bi se tudi na oddajo Intervju o zdravstveni reformi, v kateri je dr. Možina imel pogovor z dr. Potočnikom. Motilo me je to, da je v bistvu bilo zdravstvo ob strani in je bil to uvod v predvolilno obdobje. Dr. Možina spretno vodi sogovornika v svojo smer. G. Marcel Štefančič je vsebinsko v redu, korekten, ampak je neučakan. Ne more počakati, da sogovornik pove svoje.« (V.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Pohvala oddajam Biotopi

»Iskrene pohvale za vse oddaje Biotopi (<https://365.rtv slo.si/oddaja/biotopi/131>). Bravo! Še več takih.« (L.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Mnenje o oddaji Dobro jutro in novem sodelavcu

»Že leta zelo rada gledam oddajo Dobro jutro. Pogrešam pa oddajo, kot je bila še pet let nazaj in voditelja Mojco Mavec ter Davida Urankarja. Sicer se zdajšnji voditelji zelo trudijo in zelo bi pohvalila jezikovni kotiček, skoraj vse, razen športa, ki ga je že drugje dovolj! Hvala, ker so ostale vsaj Ana, Monika Tavčar ter Ljubica! Mariborčani se tudi trudijo za širino (tudi v kulturnem smislu), primorski del pa je malo dolgočasen, saj se omejuje le na njihovo območje. Imam pa predvsem veliko pritožbo nad uvedbo umetno inteligentnega voditelja (prvič [4. 4. 2025](#)) ter tik-tok vložkov (že vse leto)! Kolikokrat ste v oddajo povabili psihologe, strokovnjake, ki so voditeljem odgovorili, kako družbena omrežja, sodobna tehnologija in mobiteli slabo vplivajo na razvoj otrok, na nasilje, ki ga je vse več? Kaj šele umetna inteligenca! Nas bodo vzgajali roboti, digitalne naprave, bomo gledali umetno inteligentne voditelje?! Kako brezdušno, prazno, brez vsebinsko in nesmiselno! To vzgaja dobesedno k neempatičnosti! Ljudje hrepenimo po resničnem, ne po umetnem življenju, zato smo tukaj! Jaz bom vsekakor vsebine z umetno inteligentnim voditeljem preskočila ali oddaje ne bom več gledala! Vedite, da TV-oddaja Dobro jutro ne bo nič bolj napredna, če misli, da mora slediti sodobni tehnologiji v smislu, da zaposluje robote in umetno inteligentne voditelje, ki so najcenejši, temveč s tem /.../ ljudi! Če že vsi vemo, kako sta vzgoja in odraščanje ob ekranih ter ob umetni inteligenci nevarna, bi se morali tam, kjer gre za ljudi, temu tudi upreti. Sodobno tehnologijo pa uporabiti za kaj drugega.« (H. M.)

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Pobuda: Športne dogodke v ponovitvi opremite z datumom ali vsaj letnico

»Moja edina težava je, da redno plačujem, dobivam pa same ponovitve. Težavo imate vi, zato podajam naslednji predlog: če že kar naprej ponavljate športne dogodke, jih prosim, opremite še z datumom ali vsaj letnico, ko je dogodek potekal, da bomo vedeli, ali gre za lansko ali predlansko prireditev (tokrat svetovno prvenstvo). Hvala.« (A. J.)

Pohvali

Jelku Grosu za strokovno komentiranje in pripomba glede rabe knjižnega jezika

»Tudi letos smo uživali ob izvrstnih uvrstitvah naših smučarskih skakalcev. In odličnih (so)komentarjih g. Jelka Grosa. Prijeten glas, odlično poznavanje športa, odlični (so)komentarji. Vrhunsko. Spoštovanje (bi rekel neki drugi vaš komentator športa).

Vseeno mi občasno zbode ("dva finala", uporaba 4. sklona namesto roditelja ...). Glede na to, da je po mojem g. Gros že kar javna osebnost in z velikim vplivom na ljudi (oboževalcev skokov v Sloveniji je ogromno), bi bilo po mojem to "krivo vero" slovenščine potrebno popraviti. Do naslednje sezone je še kar pol leta, zato toplo priporočam, da g. Grosa "podučite" o teh "malenkostih", ki pa to vseeno niso. Hvala že vnaprej in komaj čakam na novo sezono.« (S. C.)

Kratkim športnim reportažam

»Sem nekdani zaposleni na RTV-ju, kjer sem delal kot receptor. Sedaj gledam šport in bi rad pohvalil odlične prispevke, ki ste jih dodali (kratke reportaže) o posameznih športnikih, tudi o mladincih. Jih je veliko v Sloveniji, za katere se sploh ne ve, in je TV začela to predvajati in je vredno velike pohvale. Res. Pohvalite športno uredništvo.« (N. N.)

V. SPLOŠNO

Je bil praznični program res spremenjen?

Gledalec **M. V.** je vprašal, zakaj na praznični dan, 27. aprila, ni bilo na sporedu najavljenega koncerta Partizanskega pevskega zbora:

»Danes (op. a.: 27. 4.) ob 6.45 je bil najavljen koncert Partizanskega pevskega zbora na 1. programu TV Slovenija. Kateri /.../ v vaši hiši je preprečil težko pričakovan koncert ob današnjem prazniku?«

DODATNO VPRAŠANJE VARUJINJE

Prosim vas za pojasnilo, kje ste videli najavo za koncert Partizanskega pevskega zbora.

Odgovor gledalca:

»Na programu TV SLO 1, ki se mi prikazuje ob zahtevi prikazovanja naslednjih oddaj.«

Vodja Službe za programsko načrtovanje, koordinacijo in predvajanje TV-programov **Mihaela Vrbec**

Praznične oddaje smo predvajali v skladu z objavljenim sporedom.

Nedelja, 27. 4. 2025, TV Slovenija 1

/.../

22.20 Sedmina, slovenski film, 1969

23.50 Hej, brigade (Partizanski pevski zbor, PAZ Vinko Vodopivec, Laška pihalna godba in Iztok Kocen), ponovitev

/.../

Nedelja, 27. 4. 2025, TV Slovenija 2

10.40 Sonce svobode naj sije povsod, Partizanski pevski zbor in Jakob Barbo, 2024

10.50 Državna proslava ob dnevu upora proti okupatorju, ponovitev

11.55 Radovan Gobec: Hej, partizan!, Partizanski pevski zbor, PAZ Vinko Vodopivec, Simfonični orkester in Iztok Kocen, 2024

/.../

ODGOVOR VARUHINGJE

Iz vašega dodatnega pojasnila in iz odgovora vodje službe za predvajanje in koordinacijo programov je razvidno, da TV Slovenija za 27. aprila ob 6.45 na TV SLO 1 ni napovedala predvajanja koncerta Partizanskega pevskega zbora. Predvidevam, da gre za napako pri vašem operaterju in predlagam, da se za pojasnilo obrnete nanj.

Pobuda za vrnitev oddaje Podjetno naprej v program

Eden od pobudnikov, ki si prizadevajo za vrnitev oddaje Podjetno naprej v program, je varuhinji poslal dopis in pobudo Državnega sveta za ohranitev oddaje Podjetno naprej:

»V januarju je Državni svet na pobudo gledalcev, ki so zvesti sledilci oddaje Podjetno naprej (pred tem imenovane Prava ideja), poslal pobudo Ministrstvu za kulturo za nadaljevanje te oddaje, saj je zelo pomembna za razvoj podjetništva v državi.

V sredo, 16. 4. 2025, sem presenečen dobil informacijo, da pobuda očitno sploh ni prišla do Programskega sveta RTV in da se o tej problematiki na RTV še ni razpravljalo.

Zato v prilogi pošiljam neposredno Programskemu svetu pobudo, ki jo je Državni svet poslal 25. januarja 2025 na Ministrstvo za kulturo in vljudno prosim, da Programski svet odpre razpravo na to temo in odobri ponovno uvrstitev oddaje Podjetno naprej v program.

Hkrati prosim Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev RTV, da podpre to pobudo, da se kakovostna oddaja čim prej vrne v program.

Pobudo pošiljam tudi direktorici Gospodarske zbornice Slovenije in jo prosim za podporo te pobude s strani GZS.

Verjamem, da lepa beseda lepo mesto najde in da je mogoče nekaj, kar se je v preteklosti že izkazalo kot visoko kakovostno in zelo potrebno za ozaveščanje državljanov o možnostih in o potrebah podjetništva, vrniti v program in zapolniti vrzel, ki je nastala z ukinitvijo vrhunske oddaje.

M. Č., eden od pobudnikov«

»ZADEVA: Pobuda za večjo prisotnost tematik obrtništva in podjetništva v okviru nacionalnih televizijskih programov in nadaljevanje predvajanja že obstoječih dolgoletnih kakovostnih oddaj s tega področja

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport naslovi naslednjo **pobudo**:

Vlada Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport naj v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujajo večjo prisotnost tematik podjetništva in obrtništva v okviru nacionalnih televizijskih programov in podprejo predvajanje dolgoletnih kakovostnih oddaj s tega področja (npr. Podjetno naprej in Vizionar) tudi v prihodnje.

Obrazložitev:

Podjetništvo in obrtništvo v naši družbi predstavljata pomembni področji z vidika njenega razvoja in nadaljnje krepitve ekonomske demokracije. Med drugim o svobodi podjetniške pobude govori Ustava Republike Slovenije v prvem odstavku 74. člena.

Tudi Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) na svojih spletnih straneh Slovenijo prepoznava kot deželo podjetnih ljudi in navaja, da skoraj polovica zaposlenih dela v mikro in majhnih podjetjih, mala in srednje velika podjetja pa predstavljajo kar 99,8 % vseh podjetij v Sloveniji. Slednje Vlada opredeljuje kot hrbtnico slovenskega gospodarstva, saj zaposlujejo skoraj 70 odstotkov ljudi in ustvarijo 65 odstotkov prihodkov vseh podjetij.

Dostopno prek: <https://www.gov.si/podrocja/podjetnistvo-in-gospodarstvo/podjetnistvo/>

Tako podjetništvo kot obrt nedvomno predstavljata pomemben del slovenskega gospodarstva, pri čemer ima obrt na Slovenskem že dolgo tradicijo, ki sega vse do obdobja grško-rimske civilizacije, njena zgodovina pa je neločljivo povezana s človeško kulturo in civilizacijo na splošno. Podjetniška iniciativa na Slovenskem pa se intenzivno krepi vse od osamosvojitve naše države in prav tako predstavlja enega od ključnih področij slovenskega gospodarstva.

Posledično je za njegovo krepitev nujno, da se še naprej čim bolj aktivno spodbuja podjetnost in obrtniško dejavnost ter da se podjetništvo in obrtno dejavnost prikazuje v pozitivni luči. Posledično lahko že mladi razvijajo svoje podjetniške potenciale in s ponosom razvijajo slovenske inovacije. Zavedati se moramo, da bodo mladi, ki jih zanimata podjetništvo in obrtništvo, ob vseh priložnostih, ki jim jih ponuja tujina, želeli ostati v Sloveniji le, če bomo kot družba ustvarjali in krepili okolje, ki bo podjetništvu omogočalo ustrezno podporo, poklici podjetnika in obrtnika pa bodo v družbi spoštovani.

Nujnost izvajanja ukrepov za promocijo podjetništva, podjetniškega okolja in ustvarjanje pozitivne klime za razvoj podjetništva kot ene od ključnih podlag za nadaljnji razvoj podjetništva deklarativno prepoznava tudi država, ki med drugim v okviru Zakona o podpornem okolju za podjetništvo prej navedene naloge v izvedbo nalaga Javni agenciji Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije – SPIRIT nalaga. Nedvomno pa na tem področju lahko k boljšemu poznavanju področja podjetništva in obrtništva ter njuni promociji pripomorejo tudi mediji.

Tudi iz Globalnega podjetniškega monitorja (angl. Global Entrepreneurship Monitor - GEM) GEM Slovenija 2022, v katerem se osvetljuje napredek in trende v podjetništvu v preteklih dveh desetletjih, izhaja, da je Slovenija v zadnjih dveh desetletjih dosegla opazen napredek pri oblikovanju podjetništvu naklonjenih kulturnih in družbenih norm, pri čemer Slovenci s povprečno več kot 85-odstotno percepcijo spoštujejo in prepoznavajo uspešno podjetništvo, kar je po oceni GEM nedvomno povezano (tudi) z medijsko izpostavljenostjo takšnih zgodb.

Posledično bi morali skrbeti za to, da se v nacionalnih medijih, ki so namenjeni informiranju najširšega možnega kroga gledalcev, pojavnost tematik, povezanih s podjetništvom in obrtništvom, ne zmanjšuje, ampak kvečjemu krepi.

V skladu z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija slednja kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena opravlja javno službo na področju radijske in televizijske dejavnosti z namenom zagotavljanja demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb državljanek in državljanov Republike Slovenije, Slovenk in Slovencev po svetu, pripadnic in pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji.

V programski shemi Radiotelevizije Slovenija je bilo do sedaj na področju podjetništva in obrtnišva moč prepoznati kakovostne oddaje. Na primer oddajo Vizionar, v kateri se v ospredje postavlja obrtnike in podjetnike – predstavlja se zgodbe o uspehu ambicioznih posameznikov, ki navdihujejo, so drzni in vidijo v prihodnost. Mladi pa se na primer lahko prek navedene oddaje seznanjajo s poklici, od katerih so trenutno številni deficitarni. Navedena oddaja torej lahko v veliki meri pripomore, da se navedene poklice naredi bolj zanimive in k izbiri tovrstne poklicne poti spodbudi čim več mladih.

Še daljšo zgodovino predvajanja ima prav tako zelo kakovostna oddaja Radiotelevizije Slovenija Podjetno naprej (nekdanja Prava ideja), ki že 17 let prikazuje pozitivne poslovne zgodbe in s tem daje zgled pravega, družbeno odgovornega podjetništva. Posamezne epizode oddaje za inspiracijo mladim predvajajo tudi šole pri podjetniških krožkih. Prav tako je pomembna za podjetniška okolja, kot so inkubatorji. Oddaja je tudi vir za spodbujanje mladih pri razvoju podjetništva, saj odkriva nove potenciale podjetništva Slovenije, utrjuje moč in pomembnost slovenskih blagovnih znamk, omogoča (s)poznavanje podjetništva in spoštovanje podjetnikov, spodbuja mlade, da vstopajo v podjetništvo in s tem ustvarjajo nova delovna mesta. V oddaji uspešni podjetniki podajajo svoja znanja in razmišljanja, kar je zelo dobrodošlo za vse, ki šele vstopajo v podjetništvo. Oddaja ohranja posebno kredibilnost zlasti zato, ker predstavitev podjetniških zgodb v oddajo ni vezana na plačilo. Izbrane so zgolj na podlagi dobrih in preverjenih rezultatov ter uspešne poslovne poti v oddajo vabljenih gostov.

Če držijo informacije, da oddaja Podjetno naprej ni več uvrščena v program Radiotelevizije Slovenija za leto 2025, bi to pomenilo velik primanjkljaj na področju informiranja širše javnosti o dogajanju na področju podjetništva, predvsem pa pri spodbujanju nadaljnjega razvoja podjetništva in njegove krepitve.

Ker je Slovenija v razvoju podjetništva še relativno mlada, bi bilo temu področju treba nameniti posebno pozornost, saj bo njegova krepitev lahko bistveno pripomogla k večji konkurenčnosti

naše države v evropskem in svetovnem prostoru. K temu lahko bistveno pripomore tudi kakovostna promocija podjetništva, kar nudi prej omenjena oddaja Radiotelevizije Slovenija.

Ob zavedanju institucionalne avtonomije in uredniške neodvisnosti Radiotelevizije Slovenija se Vlada Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport poziva, da naj v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujajo večjo prisotnost tematik podjetništva in obrtništva v okviru nacionalnih televizijskih programov in podprejo predvajanje dolgoletnih kakovostnih oddaj s tega področja (npr. prej omenjenih oddaj *Podjetno naprej* in *Vizionar*) tudi v prihodnje. Nenazadnje ZRTVS-1 v 1. členu državo kot ustanovitelja javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija zavezuje k zagotavljanju primernega financiranja za izvajanje javne službe.

Ob predvidevanju, da se posameznih oddaj Radiotelevizije Slovenija v programsko shemo ne uvršča (več) zgolj zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in ne zaradi njihove vsebine, ki je v tem primeru več kot tehtna, lahko država z zagotovitvijo dodatnih finančnih sredstev za delovanje Radiotelevizije Slovenija bistveno pripomore k vsaj ohranjanju, če ne krepitvi njene programske sheme. Tovrstne oddaje namreč lahko, kot že rečeno, bistveno pripomorejo k promociji podjetništva in obrtništva kot ključnih gradnikov močnega slovenskega gospodarstva, ki lahko posledično bistveno pripomore tudi h krepitvi ostalih področij naše družbe.

Predlagam, da se Radioteleviziji Slovenija pobudo posreduje v vednost.«

(Državni svet, zanj državni svetnik **M. L.**)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija **Mario Galunič**

V okviru snovanja letošnjega PPN-ja smo Komisiji za PPN Sveta RTV Slovenija predstavili, kje bodo naši programski poudarki in da mora Razvedrilni program TV Slovenija (v okviru katerega je nastajala oddaja *Podjetno naprej*) namenjati v prihodnjih letih poseben poudarek oblikovanju vsebin, ki po svoji naravi sodijo v naše uredništvo in so v soglasju z našim poslanstvom in pričakovanji gledalcev. Bodisi da nagovarjajo občinstvo z lahkotnejšimi, sprostitvenimi in zabavnimi tematikami ali pa sodijo v kontekst lahkotnih mozaičnih, pogovornih in svetovalnih vsebin, za katere skrbi posebno uredništvo.

V tem kontekstu se je izkazalo, da se oddaja *Podjetno naprej*, kljub svoji nedvomni kakovosti in vsebinski relevantnosti, vsebinsko ne ujema s temeljnimi programskimi usmeritvami razvedrilnega uredništva. Prav tako je bil pomemben podatek pri odločitvi njena gledanost oz. uspeh pri gledalcih, ki je bil skromen. Za svoje oddaje imamo višje ambicije. Sodelavce oddaje smo potrebovali pri novih projektih uredništva, ki smo jih zasnovali v tem letu, avtorici oddaje pa smo ponudili, da bi v okviru oddaje *Dobro jutro* prevzela 'podjetniško rubriko'. Na tak način bi se občinstvo, ki bi jih podjetniške vsebine dosegle, podvojilo. Do realizacije te ideje (še) ni prišlo, saj je avtorica oddaje že nekaj mesecev odsotna, zato vse aktivnosti v zvezi s tem stojijo in čakajo na novi dogovor.

Dodajamo tudi to, da bi tovrstne vsebine, ki nedvomno predstavljajo pomemben prispevek k razumevanju sodobne gospodarske stvarnosti v Sloveniji ter krepitvi podjetniške kulture, bile v prihodnje ustrezneje umeščene v okvir drugih uredništev, katerih programski fokus primarno zajema informativno, gospodarsko ali celo izobraževalno produkcijo oddaj.

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Televizija Slovenija v letu 2025 v celoti izpolnjuje Programsko-produkcijski načrt, ki ga je na predlog Uprave RTV sprejel Svet RTV dne 22. 1. 2025.

V postopku sprejemanja Programsko-produkcijskega načrta za letošnje leto smo ob izhodiščih, osnutku in nato predlogu tega dokumenta, kar je trajalo več mesecev, obširno in večkrat pojasnjevali razloge za uvedbo ali ukinitve posameznih oddaj. V primeru oddaj, ki jih omenja dopis, so nekateri tehtni pomisleki prišli prav iz svetniških vrst, vodstvo Televizije Slovenija pa jim je lahko le pritrdilo in nekatere pomisleke v svojem odgovoru delno povzema tudi odgovorni urednik Razvedrilnega programa. Gre za popolnoma depasirano umestitev oddaje s podjetniško in gospodarsko vsebino v razvedrilni program, pri čemer je bil diskutabilen tudi način sofinanciranja teh oddaj. Če bi ustanovitelj RTV Slovenija zagotovil zadostno in primerno financiranje programov, na kar lahko vpliva tudi Državni svet, ne bi bilo prav nobene potrebe, da dodatna sredstva za pripravo takšnih oddaj iščemo »na trgu«.

Na Televiziji Slovenija smo se ob začetku mandata najprej lotili stabilizacije izrazito oslabljenega Informativnega programa, nekateri pozitivni učinki so že vidni, a je pred nami še dolga pot, na kateri je eden od pomembnih prihodnjih korakov gotovo tudi uvedba specializirane gospodarske/podjetniške rubrike, ampak poglobljeno in analitično, tudi kritično, ko je to potrebno.

Sicer pa teme s področja obrtništva, podjetništva in gospodarstva redno vključujemo v informativne oddaje, predvsem v dnevnoinformativni program.

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za poslano pobudo. Morda ni prišla do Sveta RTV Slovenija zato, ker ste jo naslovili na napačen naslov – na Programski svet, ki od spremembe Zakona o RTV Slovenija ne obstaja več. Tokrat ste jo poslali na pravi naslov.

Varuhinja sem spremljala pripravo Programsko-produkcijskega načrta (PPN) za leto 2025, med pripravo sem na podlagi odzivov občinstva zapisala nekaj priporočil pripravljavcem, med drugim tudi:

»**Razmislek o deležih informativnih, kulturnih, izobraževalnih, razvedrilnih, športnih in drugih vsebin**, pri čemer naj pripravljavci in odločevalci PPN-ja upoštevajo v Zakonu o RTV Slovenija določene **naloge javne službe** (mnenjsko, izobrazbeno, interesno, socialno ...), zelo **heterogeno občinstvo**, njegove potrebe in pričakovanja, vključno z različnimi manjšinami. Programi RTV Slovenija morajo pokrivati vsa področja in biti načrtovani tako, da nobena skupina ni prikrajšana, nobena tema zanemarjena. Ukinjanje in uvajanje novih oddaj naj bo zato premišljeno, upošteva naj vsestransko raznolikost občinstva in vsebin, ki jih mora javna RTV predstaviti javnosti.«

Povod za to priporočilo so bili odzivi javnosti ob koncu leta 2023, ko je ob pripravi PPN-ja za leto 2024 zaradi slabe finančne slike RTV Slovenija vodstvo napovedalo krčenje vsebin. Med odzivi je bil tudi poziv GZS, ki ga je 14. 12. 2023 poslala Svetu RTV Slovenija in meni. Kasneje sem v podporo oddaji Podjetno naprej prejela še nekaj odzivov gledalk in gledalcev. Na dve, prejeti februarja 2024, je pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

odgovoril, da je bila oddaja Podjetno naprej v preteklih letih sofinancirana iz evropskih razpisov. Za leto 2024 uredništvo na razpisu ni bilo uspešno, »kljub temu smo uspeli pridobiti sredstva iz drugih virov, zato se oddaja na spored vrača predvidoma marca«.

V letu 2025 oddaje ni v Programsko-produkcijskem načrtu in zato tudi na zaslonih. Razloge za to sta primerno pojasnila in utemeljila odgovorni urednik in pomočnik direktorice TV Slovenija.

Tudi varuhinja menim, da umestitev oddaje z resno podjetniško vsebino v razvedrilni program ni umestna in bi si zaslužila primernejše uredništvo, lahko pa bi v tem uredništvo nastajale oddaje, samo delno povezane s podjetništvom. Kot je pojasnil odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija, so v tej smeri razmišljali s pobudo za podjetniške vsebine v dobro gledani oddaji Dobro jutro. Varuhinja sicer menim, da mora RTV Slovenija ustvarjati vsebine na visoki kakovostni ravni, obenem pa tudi tako (in takšne), da so zanimive in privlačne za čim širši krog občinstva, sicer javni interes ni dosežen.

Umeščanje podjetniških vsebin v razvedrilne oddaje lahko doseže večji krog občinstva, ne more pa zajeti vseh plasti podjetništva. Za to so primerne samo kakovostne oddaje, formati ali programski pasovi, ki zahtevajo kakovostno uredniško, novinarsko in izvedbeno ekipo. Na pomanjkanje podjetniških (pa tudi širših gospodarskih) vsebin na TV Slovenija sem opozorila tudi ob sprejemanju PPN-ja za leto 2025. Če se prav spomnim razprave, se je s tem strinjala direktorica TV Slovenija Ksenija Horvat in dejala, da si tudi sama zelo želi oddaje, ki bi obravnavala gospodarske teme na resen in poglobljen način, a je v danih finančnih in kadrovskih zmožnostih neizvedljiva.

Vaša pobuda, še bolj pa zelo negotovo finančno stanje RTV Slovenija v času, ko vam odgovarjam (nekaj dni po redni seji Sveta RTV Slovenija, 23. 4. 2025, na kateri so svetniki opozorili na alarmantno stanje, če RTV Slovenija ne bo prejela od vlade obljubljenih »določenih« finančnih sredstev, in po izredni seji, ki je bila 8. 5. 2025, na kateri so o tem ponovno govorili), žal potrjuje mojo pripombo ob sprejetju PPN-ja za leto 2025, ko sem zapisala in povedala:

»Tretji problem, ki se je pokazal ob pripravi tega PPN-ja, pa je avtonomija celotnega medija napram ustanovitelju, povezana s finančno avtonomijo. Ta seveda ni v pristojnosti sveta zavoda RTV Slovenija. Čutim pa dolžnost, da na to opozorim.«

Tudi na primeru podjetniške ali širše gospodarske oddaje se kaže, da RTV Slovenija ne more avtonomno odločati o programskih vsebinah, če zanje nima dovolj finančnih sredstev.

Ne glede na to podpiram vaša prizadevanja za to, da Televizija Slovenija namenja slovenskemu podjetništvu del programskega časa. Seveda pa je Televizija Slovenija samostojna pri odločanju o tem, v kakšnem obsegu, v katerih programih in s kakšnimi formati oddaj to izvaja. Če bom ob pripravi PPN za leto 2026 zaznala, da te vsebine sploh niso ali so zelo skromno zastopane, bom med priporočila za pripravo Programsko-produkcijskega načrta za leto 2026 zapisala, da pri pripravi PPN-ja upošteva tudi zastopanost teh vsebin.

I. RADIO PRVI

Intelekt, 8. 4.: »Spremljamo hvalnico švedskemu modelu«

Poslušalec B. O. se je odzval na oddajo [Intelekt, 8. aprila](#), o švedskem "liberalnem" pristopu v času covida:

»Obžalovanja vredno je, da se je politično motiviran diskurz oziroma aktivizem, značilen za notranjepolitične oddaje in komentarje, preselil tudi v strokovne oddaje, ki bi morale temeljiti na dejstvih in ne na čustvih ali ideološki pripadnosti novinarjev. Dne 8. 4. 25 je bila na radijskem 1. programu na sporedu oddaja Intelekt z naslovom »Kako se je v boju proti covidu izkazal švedski »liberalni« pristop«, kot del projekta »Pet let pozneje«. Oddajo je pripravil Iztok Konc. <https://prvi.rtvlo.si/podkast/intelekt/49/175122758>

Skozi celoten potek oddaje lahko spremljamo hvalnico švedskemu modelu (svobodna izbira ukrepov tudi med najhujšo epidemijo), ki se je dokazano izkazal kot zgrešen, istočasno pa poslušamo grajo našega modela (nekakšna diktatura), kjer je hudobna vlada na lastno pest strašila in brutalno zatirala uboge državljane. Pri tem se novinar zateka k posploševanju in neresnicam: »vlada nas je zaprla med štiri stene, v Ljubljani je bil dostavljavec kaznovan, ker je na javnem kraju jedel burek, v Kranju pa družina, katere otrok je jedel rogljiček, zaprli so nas v občine in zaukazali uporabo mask na prostem...« in druge nebuloze. Medtem ko se je Švedom za napačno ukrepanje opravičil celo kralj, se Slovincem vlada nikoli ni opravičila. Čemu le? Ker je sledila napotkom NIJZ in posebne skupine in so bili ukrepi blažji kot ponekod v soseščini in razvitem svetu? Oddaja se zaključí z ugotovitvijo, da se ob tovrstnih naravnih nesrečah bolje obnese absolutna svoboda namesto omejevanja z nekakšnimi ukrepi, saj naj bi v naši državi umrlo relativno več ljudi. Seveda je tak rezime povsem zgrešen in pristranski, tako rekoč ideološko naravnan, kajti:

- Znano je, da so Švedi podatke prirejali, da bi opravičili svoje zgrešene (ne)ukrepe, ki pa so jih sčasoma ob novih spoznanjih zaostrovali in naslednjič gotovo ne bodo odločanja prepustili prosti presoji posameznikov.*
- Ne primerja se Švedske z državami, kjer so bile omejitve strožje od naših, pa so bile uspešnejše, z manj žrtvami.*
- Švedska je kulturno seveda bistveno drugačna dežela od naše, kjer je prisotna »balkanska« mentaliteta egoizma in izigravanja nujno potrebnih ukrepov. Zanimivo je, da so jo na Švedskem najslabše odnesli (neosveščeni) priseljenci, ki se ukrepov pač niso držali.*
- Morda nikjer drugje ni bilo tako aktivnega proticepilskega (in antimask) gibanja, kot pri nas. Tudi naša nova oblast je tako rekoč zrasla na odporu proti (povsem razumnim) zdravstvenim ukrepom iz časa pandemije, kolovodja nasilnih protestov pa se celo nadeja vstopa v naslednji sklic parlamenta. Posledica je dejstvo, da smo po deležu cepljenih (zoper karkoli) na dnu evropskih lestvic, kar nas bo dolgoročno še hudo pestilo (posebej mlade). Tudi novinar Konc s takšnimi prispevki deluje v povsem napačno smer ter spodbuja anticepilstvo, hkrati pa oporeka*

smiselnosti razumnih in dokazano koristnih zdravstveno-preventivnih ukrepov. Vse kaže, da smo že soočeni z blatenjem političnih nasprotnikov ob bližajočih DZ volitvah. To pa ne sodi v javni medij in še najmanj v oddajo, ki bi morala biti politično nevtralna in suhoparno strokovna, temelječa na dejstvih in ne na predsodkih in osebnih mnenjih voditelja. Prosim, da avtorja sporne oddaje na to opozorite in ga spomnite na poslanstvo RTV in posledično potrebno nevtrarno držo njenih novinarjev.»

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Oddaja je del projekta »5 let pozneje«, ki smo ga na Radiu Slovenija zasnovali ob 5 obletnici epidemije koronavirusa. V seriji oddaj, reportaž in prispevkov osvetljujemo pogled na dogajanje v letu 2020 in kasneje. Del tega je tudi analiza različnih pristopov, ki so jih ubrale države pri spopadanju z boleznijo. Švedska je bila pri tem poseben primer in ta primer je kolega Iztok Konc izjemno dobro pojasnil s številni sogovorniki iz te države. Pri tem ocenjujem, da nikakor ni šlo za hvalnico švedskemu pristopu, ampak za realno analizo pristopa, ki pa je seveda bil bistveno drugačen kot denimo slovenski oziroma kot pristop večine drugih držav.

Nič od povedanega v oddaji nima ideološkega ozadja, novinarju se tudi neupravičeno očita, da spodbuja anticepilstvo. Ne pozabimo, novinar je v preteklih mesecih (predvsem pa med samo epidemijo) pripravil vrsto oddaj, kjer je s slovenskimi sogovorniki opozarjal na pomen cepljenja pri zaježitvi tovrstne bolezni.

Ocenjujem, da je bila oddaja zasnovana terensko analitično, spoštovala novinarske standarde in pomembno prispevala k razumevanju za tiste čase odstopajočega pristopa k obvladovanju bolezni.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovorni urednik je pojasnil, da je bila oddaja del projekta, torej niza več oddaj, posvečenih analizi epidemije koronavirusa. **Zato je potrebno njeno celovitost in nepristranskost presojati tudi v nizu oddaj.** Kljub temu tudi oddaji sami ni mogoče očitati pristranskosti in necelovitosti. Že sestava sogovornikov kaže, da je avtor vanjo vključil tako zagovornike kot nasprotnike švedskega modela: kot zagovornik je sodeloval glavni snovalec švedske strategije ravnanja z epidemijo, prvi državni epidemiolog dr. Anders Tegnell, kot nasprotnica članica »Skupine 22«, virologinja dr. Lena Einhorn, kot nepristranski ocenjevalec švedskega modela pa dr. Joakim Sonnégard, sekretar neodvisne komisije, ki je ocenila ravnanje švedske politike in stroke v prvih dveh letih pandemije.

V uvodu oddaje je avtor res navedel primere v slovenskem odzivanju na pandemijo, ki so mnoge zmotili, vendar le kot izhodišče za vprašanje, ali je bil švedski model res boljši od našega. Oddaja na to vprašanje ni dala enoznačnega odgovora, temveč je predstavila dobre in slabe plati tega modela, razloge zanje in njihove posledice. Primerjava smrtnosti zaradi covida res kaže, da je imela Švedska nižjo umrljivost kot Slovenija, vendar že epidemiolog Tagnell v oddaji pove, da je nujno razloge za to iskati tudi v bolj zdravi švedski populaciji, boljšem zdravstvenem sistemu in zadostni količini denarja, ki je na voljo zdravstvu na Švedskem. Torej že zagovornik švedskega modela ne pripiše glavnih zaslug za manjšo umrljivost švedskemu modelu odziva na pandemijo. Pojasni pa tudi, da morajo države sprejemati različne ukrepe, ker enaki ukrepi ne delujejo enako

v vseh državah. Tako so vsi sogovorniki poudarili, da so na Švedskem zadoščala priporočila, ker jih je večina spoštovala, medtem ko v nekaterih državah niti uradnih odlokov ali zakonov mnogi niso spoštovali.

Nasprotnica švedskega modela je opozorila, da je švedska agencija za javno zdravstvo šele postopoma, proti koncu leta 2020, začela priporočati nošenje mask, medtem ko so jih prej celo preganjali. Da je bil zlasti v prvem delu švedski odziv napačen, je v oddaji povedal vodja neodvisne komisije, ki je ocenila, da je Švedska ukrepe sprejela prepozno, zaradi česar je v prvem valu umrlo več ljudi, kot bi bilo potrebno. Kot neprimerno je ocenila tudi ravnanje vlade, ki je vse odločitve prepustila zdravstveni stroki, čeprav bi morala vse splošne sprejeti sama in zanje prevzeti tudi odgovornost.

Oddaja je poleg tega postregla tudi s podatkom, da je bil odziv Švedske na pandemijo sicer boljši od evropskega povprečja, vendar slabši kot v sosednji Finski in Norveški.

Iz navedenega izhaja, da oddaja ni pela hvalnice švedskemu modelu, temveč je opozorila tudi na njegove slabosti, pri pozitivnih vidikih pa predstavila tudi dejavnike, ki so vplivali na to, da je bil v nekaterih delih ta model tam uspešen, medtem ko v drugih državah ne bi bil. Zato je potrebno tudi zaključek oddaje razumeti skupaj z vsem prej povedanim.

Menim, da je bila oddaja skladna s Programskimi standardi RTV Slovenija in s Poklicnimi pravili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija.

»Kako to, da v sporedu ni objavljena velikonočna sveta maša?«

Poslušalca D. V. je zanimalo, zakaj v spored 1. programa Radia Slovenija za 20. april ni vpisano nedeljsko bogoslužje:

»V PPN za leto 2025 ste dolžni slovenskim državljanom in državljanom v nedeljo, 20. aprila, na Velikonočno nedeljo predvajati ob 10. uri velikonočno sveto mašo. V objavljenem sporedu vidimo:

- ob 10. uri Poročila,

- ob 10.05 Nedeljsko dopoldne.

Na vseh evropskih javnih radijih vsako nedeljo (za kristjane je vsaka nedelja »mala Velika noč«, ker slavimo Jezusovo vstajenje in odrešenje), Prvi programi predvajajo nedeljsko bogoslužje /.../.«

V. d. urednika Informativnega programa Radia Prvi Matjaž Trošt

Maša je vpisana v sporedu za nedeljo ob 10h.

<https://prvi.rtvlo.si/spored/2025-04-20>

ODGOVOR VARUHINJE

V času, ko ste mi pisali (14. in 18. aprila), v sporedu za 20. april na Prvem res (še) ni bilo nedeljskega bogoslužja. Sedaj je, saj piše: [Velikonočna sveta maša: Prenos iz frančiškanske cerkve Marijinega oznanjenja na Tromostovju](#).

Varuhinja je v. d. urednika Informativnega programa Radia Prvi poslala dodatno vprašanje:

DODATNO VPRAŠANJE VARUHIJNE

Prosim za dodatno pojasnilo, kdaj je bilo nedeljsko bogoslužje vpisano v spored in kdaj se praviloma oblikuje spored za vnaprej znane (z letnim PPN-jem določene) oddaje, ki niso odvisne od dnevnih sprememb. Je običajno, da takšne oddaje niso vpisane 6 (šest) ali še manj dni pred predvajanjem?

V. d. urednika Informativnega programa Radia Prvi Matjaž Trošt

Spremembe v sporedu se iz Daleta na Prvi program in MMC izvažajo ročno, v tem primeru je bila rezervacija pripravljena 14. 4., ročni izvoz pa 15. 4. Zelo običajno je, da določene zadeve, deli sporeda niso vpisani prej kot nekaj dni pred samo oddajo, ker za vpis morda (ali pa pogosto) še nimajo vseh potrebnih podatkov. Priprave na prenose trajajo dalj časa in včasih zadnje podrobnosti urejajo le nekaj dni pred dogodkom.

II. ARS

Pohvala programu in še posebej Odprti knjigi na radiu

»Srčno rada bi pohvalila Ars. V glavnem, kar vse po vrsti. Bi pa izpostavila Odprto knjigo. Pravkar se izteka branje Jančarjevega romana In ljubezen tudi. Izrecno bi se zahvalila g. Lotriču za čudovito branje. Istočasno berem roman in potem z zamikom kakega dne še poslušam. In besedilo ob njegovem branju mnogo bolj doživim. Izraziti sem hotela pohvalo, ker sem se o tem pogovarjala z mnogimi, ki mislijo enako kot jaz.

Morda sem po krivici izpostavila samo Odprto knjigo. Ars poslušam ves dan, Jutranjice, ob 8h poezijo in potem vse po vrsti, tudi v avtu. In že mnogo prijateljev sem nagovorila. Mnogo lažje pospravljam, likam ... ob vašem programu. Poslušam tudi podkaste.« (B. P.)

MMC

I. NOVINARSKÉ VSEBINE

Pripombe na članek o fotografskih nagradah Sonyja

Bralec **B. P.** se je odzval na [članek](#) o fotografskih nagradah Sonyja, objavljen na MMC-ju 25. aprila:

»Pošiljam pripombe na [današnji članek o fotografskih nagradah Sony](#), /.../ Posebna gala razglasitev zmagovalcev se je zgodila že 16. aprila 2025, kar je bilo objavljeno celo v slovenščini. <https://www.sony.si/presscentre/sony-world-photography-awards-2025-znani-so-skupni-zmagovalci>

Tole pa je objavljeno danes, 25. aprila 2025. So novinarje pustili čakati en teden? Ste vi z objavo čakali, da v laboratoriju razvijejo film/fotografijo s te prireditve?

V podnaslovu: "... razglašen Zed Neslon ..."

Neslon ali Nelson? Spet nihče ne prebere in popravi pred objavo ali takoj po njej?

"... počnejo v aklimatiziranih vozilih ..."

Aklimatizirana vozila?!? So bila tam že najmanj tri mesece na aklimatizaciji?

<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=aklimatiziran>

"...na kateri v objektiv ujel skupino šamanov ..."

Manjka "je". Je ujel.

"Udeležbo na razglasitvi zmagovalcev in odprtju razstave je izbranim novinarjem omogočil Sony."

Kdo so bili ti izbrani novinarji, da je treba to omeniti? Je bil med njimi kdo iz javne hiše RTVS? Če je bila izbranka K. T., odgovorna urednica MMC, zakaj se pod svoj članek ni podpisala s polnim imenom in priimkom, kar naj bi bil običaj pri izvirnih člankih, ki niso prepisi? Če je bil med "izbranimi novinarji" kdo drug, zakaj ni podpisan/a pod objavljenim člankom ali fotografijo? Je takšno skrivaštvo ob sponzoriranem obisku skladno z uredniškimi merili in programskimi standardi RTVS?»

Varuhinja je odziv bralca posredovala odgovorni urednici Uredništva za nove medije in pripisala:

»Pošiljam pripombe na članek o fotografskih nagradah Sonyja in prosim za odziv na vse očitke. Prosim tudi za pojasnilo, zakaj so fotografije podpisane samo »Foto: MMC RTV SLO«? Saj fotografira vedno človek, ne abstraktno uredništvo. Bralci lahko to razumejo kot prikrivanje pravega avtorstva.

Prosim tudi za pojasnilo, zakaj članek ni podpisan z imenom in priimkom, če gre za avtorski članek, ne le povzetek tujega (čigavega?) besedila.«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Največkrat so fotografije, ki jih posnamemo novinarji MMC-ja, podpisane samo z MMC RTV Slovenija, taka je praksa že od nekdaj. S tem, ko naložimo fotografijo v urejevalnik, ta postane last RTV-ja. Novinarji niso nikoli plačani za uporabo svojih fotografij. Če pa novinarji želijo, pa imajo možnost, da lahko poleg MMC-ja navedejo tudi svoje ime.

Tudi fotografij z agencij Reuters, Bobo ali EPA ne podpisujemo z imeni fotografov, izjema so redko Bobotove fotografije, kadar gre za njegovo sodelovanje z zunanjimi partnerji.

Tipkarske napake sem posredovala lekturi, ki jih je odpravila.

Zavračam vse očitke o skrivaštvu. /.../ V prispevku je jasno navedeno: Udeležbo na razglasitvi zmagovalcev in odprtju razstave je izbranim novinarjem omogočil Sony.

V prispevku so navedene inicialke, ker gre za krajše poročilo z dogodka in ne poglobljen prispevek. Taka je praksa v številnih primerih.

Nimam nobenih težav s podpisovanjem vsebin, ki jih še vedno pripravljam kljub funkciji odgovorne urednice. Za tem je bil objavljen MMC-kast, ki sem ga vodila in tudi pripravila prepis pogovora.

Hvala za vsa pojasnila in za odpravo jezikovnih napak.

Glede podpisa pod člankom menim, da bi bilo do bralcev bolj transparentno, če bi bil podpisan s polnim imenom in priimkom in ne samo z začetnicama, saj gre vendar za avtorsko poročilo z dogodku, ki poleg tega vključuje tudi izjavo slovenskega prejemnika nagrade.

Dodaten razlog za podpis z imenom in priimkom je tudi navedba, da je »udeležbo na razglasitvi zmagovalcev in odprtju razstave izbranim novinarjem omogočil Sony«. Iz te navedbe ni možno nedvoumno sklepati, da je bila med temi izbranimi novinarji tudi avtorica prispevka, začetnici tudi nista dovolj jasna identifikacija avtorice. Bralci imajo pravico vedeti, kateri novinarki ali novinarju MMC-ja je Sony omogočil udeležbo na dogodku, ne da bi zato morali dodatno iskati po spletu, komu pripadata začetnici imena in priimka. To od programskih ustvarjalcev terjajo tudi Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki v točki 21.5 (Darila, nagrade in ugodnosti) navajajo: »Splošno pravilo je, da samo RTV Slovenija plačuje službena potovanja svojih delavcev. Direktorji programov lahko izjemoma dovolijo potovanje, ki ga financira neka državna ali druga ustanova ali podjetje, vendar le, če to v ničemer ne ogrozi profesionalne integritete hiše ali avtonomnosti in neodvisnosti poročanja. Tako financiranje je treba navesti v "špici" oddaje.«

Iz besedila ne izhaja, da bi plačilo udeležbe kakor koli vplivalo na profesionalno integriteto in neodvisnost poročanja, navedba sofinanciranja udeležbe pa bi lahko bila bolj transparentna.

Glede podpisovanja fotografij pa menim: podpisovanje fotografij z »MMC RTV Slovenija« in ne z imenom in priimkom avtorja ali avtorice ni skladno s Programskimi standardi RTV Slovenija, ki v točki IV. Zaveze programskih ustvarjalcev in programskih ustvarjalcev navajajo:

»Programske ustvarjalke in programski ustvarjalci RTV Slovenija so pri strokovnem delu, ki sloni na poklicnih in etičnih načelih, neodvisni in avtonomni. Bistvene zaveze programskih ustvarjalcev, ki so podrobno opredeljene in opisane v pravilniku o poklicnih in etičnih standardih RTV Slovenija, so: /.../ spoštovanje intelektualne lastnine ne glede na imetnika pravic, posebej avtorskih pravic na delih, uporabljenih v programskih vsebinah RTV Slovenija /.../«

Avtorske pravice ureja [Zakon o avtorski in sorodnih pravicah](#) (ZASP), ki v 5. členu med avtorskimi deli v točki 6 navaja tudi »fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju«.

V 15. členu kot vsebino avtorske pravice navaja moralne in materialne avtorske pravice in druga upravičenja avtorja. **Moralne avtorske pravice varujejo avtorja glede njegovih duhovnih in osebnih vezi do dela.** Med drugim mu dajejo izključno pravico do priznanja avtorstva na svojem delu, dajejo mu tudi pravico, da določi, ali naj se pri objavi dela navede njegovo avtorstvo in s kakšno oznako, pa tudi, da se upre skazitvi in vsakemu drugemu posegu v svoje delo.

Materialne avtorske pravice varujejo premoženjske interese avtorja. Avtor lahko pod pogoji, ki jih določi, prenese materialno avtorsko pravico, v tem primeru na MMC, tudi za javno predvajanje in objavlanje. Načeloma bi moralo biti urejeno tudi plačilo materialnih avtorskih pravic - s plačo, honorarjem ali na drug način. Moralna avtorska pravica pa ostane avtorjeva.

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah v 79. členu pravi, da je »nično določilo, s katerim avtor prenaša na drugo osebo:

1. avtorsko pravico kot celoto;
2. moralne avtorske pravice;
3. materialne avtorske pravice na vseh svojih prihodnjih delih;
4. materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe svojega dela.«

Iz vaših odgovorov sklepam, da **spoštovanje avtorskih pravic glede fotografij v Uredništvu za nove medije ni jasno in nedvoumno opredeljeno, zatečena praksa pa ne kaže enotnosti pri spoštovanju avtorskih pravic. Zato uredništvu priporočam, da preuči zakonodajo in pravila s tega področja ter oblikuje jasno in enotno spoštovanje avtorskih pravic programskih ustvarjalcev na področju fotografij.** Katere avtorske pravice se prenesejo na uredništvo in s kakšnimi pogoji, je stvar dogovora med avtorji in uredništvom. Pomembno pa je, da so ta pravila enotna za vse avtorje uredništva.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik na priporočila varuhinje

Glede podpisovanja prispevkov je bilo že veliko govora.

Novinarski kodeks

29. člen

»Nihče ne sme novinarju brez soglasja pomensko spremeniti ali predelati prispevka. Novinar ima pravico podpisovati svoje prispevke. Ni ga mogoče podpisovati brez njegove vednosti ali proti njegovi volji.«

Novinar ima PRAVICO podpisovati prispevke. Lahko se odloči, da se podpiše s kraticami, ker je tudi to njegov podpis, lahko se odloči, da se pod fotografije podpiše kot Uredništvo, kar je prav tako njegova odločitev in pravica. Tudi ko dobimo fotografije od uporabnikov, jih vprašamo, ali želijo, da se objavi njihovo ime. Če ne, napišemo Uporabnik MMC-ja. Pa se s tem nič ne skriva, ampak se vsak avtor sam odloči, kako bo njegovo delo podpisano.

O tem smo že večkrat razpravljali na uredniških sestankih in širše.

Glede navedbe financiranja potovanja: po posvetovanju s kolegi še pred objavo je bila potrjena formulacija »Udeležbo na razglasitvi zmagovalcev in odprtju razstave je izbranim novinarjem omogočil Sony«. Ki je po oceni vseh zadostno pojasnila okoliščine udeležbe na dogodku. Kot se že napisali sami, to v ničemer ni vplivalo na vsebino prispevka.

»Molk RTV SLO o neustavnih početjih župana«

Bralec **K. K.** se je pritožil nad domnevno neodzivnostjo MMC-ja glede nekaterih ravnanj ljubljanskega župana, povezanih z gradnjo kanala CO:

»Pišem vam, ker na spletni strani MMC že več tednov ni zaslediti novice (od 20. 3. 2025, ko je bila izdana odločba), da je župan Ljubljane namerno kršil ustavne pravice večjega števila svojih občanov. Poročali so ostali mediji:

/.../ (op. a.: komercialna televizija in še dva druga medija)

Javna RTV pa verjetno čaka današnjo konferenco, kjer bo župan upravičeval svoje neustavno početje. Čakanje, da se kršitelj in hkrati politična osebnost oz. župan glavnega mesta Slovenije prvi opredeli o odločbi sodišča, torej, da se mu dovoli, da sam vodi oblikovanje javnega mnenja namesto ustavnega sodišča, je nedopustno!

Sam sem izvedel prek članka na /.../ (op. a.: komercialni TV) včeraj, pogooglal in videl, da so prej obširno pisali o tem "desni mediji".

Tišina s strani RTV SLO pomeni, da se tema pomika v sfero "desnih medijev" in se tako načrtno politizira. To ni tema levih-desnih, to je tema vseh Ljubljančanov, ki pijemo vodo iz javnega vodovoda.

Še več, ob z molkom RTV SLO daje možnost kršitelju ustavnih pravic, da prvi oblikuje javno mnenje, upraviči svoje dejanje in v javnosti razvrednoti odločbo ustavnega sodišča. To bi bil lahko modus operandi tudi za ostale župane. S tem pa to postane tema, ki bi morala skrbeti celotno Slovenijo. Zakaj RTV SLO molči o tem toliko časa?

Ker najverjetneje ne bom dobil vašega odgovora na to vprašanje, kot uporabnik servisa RTV SLO lahko zgolj špekuliram na tri delno izključujoče si razlage:

- politična naklonjenost javnega zavoda RTV SLO županu,*
- neobveščenost novinarjev, pomanjkanje vestnosti pri njihovem delu,*
- pomanjkanje občutljivosti, kaj je narobe in kaj prav.*

Za katerikoli razlog gre, je to zaskrbljujoče in terja resen odziv varuha, da vsaj zahteva utemeljitev uredniškega odbora medija, če ne kakšne spremembe. Ko dobite utemeljitev, bi vas lepo prosil, da mi jo prepošljete. Moje (ponovno) razočaranje nad tem medijem ob zaznavanju takih spodrselijev raste. Za vaše ukrepanje se vnaprej lepo zahvaljujem.»

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

O omenjeni tematiki smo poročali 15. in 18. aprila. Dogajanje v povezavi z gradnjo kanala C0 pa vseskozi spremljamo in o tem redno poročamo.

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM

Iz povezav, ki ste jih priložili, je razvidno, da je komercialna televizija o odločbi ustavnega sodišča poročala 14. 4., dva druga medija pa 10. 4. Iz vašega dopisa ni razvidno, da bi kateri medij poročal o razsodbi ustavnega sodišča prej. Četudi je bila izdana 20. marca, je bila, če sklepam po objavah v medijih, ki ste jih priložili, javno dostopna šele 10. aprila, ko sta o tem poročala prva dva medija.

MMC je o tem poročal 15. aprila, prav tako TV Slovenija. Povezava je tukaj:

<https://www.rtvsl.si/lokalne-novice/ljubljana/ustavno-sodisce-razlastitev-zemljisc-zaradi-kanala-c0-razglasilo-za-neustavno/742883>.

MMC je o ustavni presoji odloka o kategorizaciji občinskih cest, kar je povezano z dovoljenji za gradnjo kanala C0, poročal tudi 18. aprila:

<https://www.rtvsl.si/lokalne-novice/ljubljana/ustavno-sodisce-prikimalo-se-vec-lastnikom-parcel-na-jezici/743177>.

Iz navedenega izhaja, da **sta MMC in TV Slovenija o tem poročala samo en dan po komercialni televiziji in pet dni po prvih dveh medijih**. Govorimo torej lahko samo o dnevu zamika, ne pa o

tednih. Dan zamika pa je v tem primeru upravičen, ker je TV Slovenija (in za njim MMC) o tem poročala skladno s Programskimi standardi RTV Slovenija: temeljito, celovito in z odzivi vseh pomembnih sogovornikov: ljubljanskega župana, odvetnika pritožnikov ter s strokovnim komentarjem upravnega pravnika.

O kanalu C0 je MMC poročal tudi v povezavi z zaslišanji na preiskovalni komisiji.

Od 4. marca do 13. maja je bilo na MMC o kanalu C0 objavljenih deset člankov:

<https://www.rtvlo.si/iskalnik?q=kanal%20c0>.

Ker je MMC poročal še istega dne, kot ste mi pisali, in le malo za drugimi mediji, so vaše špekulacije o razlogih za neobjavo brezpredmetne.

Mnenje: »Brezpredmeten podpis pod nosilno fotografijo«

»Spodaj pripenjam zaslonsko sliko fotografije s podpisom, ki je še ena iz zelo dolge verige malomarnosti K. S., tokrat v objavi o avtomobilskem sejmu v Šanghaju, ki je le [prepis vesti STA](#) z dodanimi fotografijami agencije Reuters.

In pri slednjem, očitno silno zapletenem delu s fotografijami, je K. S. uspelo spet narediti zavajajočo, lažno /.../. Na nosilni fotografiji ni noben nemški avtomobil, tudi ne na Kitajskem izdelani avtomobil kakšnega "nemškega velikana", kot to zavaja podpis.

Na tej fotografiji je velik enoprostornik Xpeng X9 kitajskega podjetja Xiaopeng, ki s VW menda nekaj sodeluje na področju elektronike, to pa je vse. Podobno fotografijo tega avtomobila lahko najdete sredi [objave Einpresswire](#).

Da dolgoletna članica uredništva MMC še danes ne zna uskladiti podpisa z objavljeno fotografijo, je dokaz njene silne poklicne /.../. Da pa objavi brezpredmeten oziroma zavajajoč podpis pod nosilno fotografijo, katerega smisel bralec razume šele na začetku predzadnjega odstavka tega prepisa, saj gre za navaden zgrabi-kopiraj-vstavi ene od povedi STA, je pa jasen znak, da se ji še naprej dopušča takšno malomarnost in lenobo.« (B. P.)

📷 Z novostmi želi nemški avtomobilski velikan na kitajskem trgu obrniti trend padca prodaje. Foto: Reuters

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

»Rad bi prijavil uporabnika, ki pod novicami stalno provocira in zmerja uporabnike«

»Rad bi prijavil uporabnika /.../, ki pod novicami stalno provocira in zmerja uporabnike s primitivci. Primer: Komentar uporabnika /.../ na novico: Olimpija načela Beltince v 56. sekundi, delo dokončal 17-letnik - RTV SLO <https://www.rtvlo.si/komentar/18271907>.« (M. D.)

ODGOVOR VARUHNJE

Hvala za opozorilo. Komentarja uporabnika /.../ ni več med komentarji pod novico Olimpija načela Beltince v 56. sekundi, delo dokončal 17-letnik. Predvidevam, da so ga moderatorji med pregledom umaknili.

Komentarji pod »običajnimi« besedili se objavijo sproti, ko jih pisci napišejo, moderatorji jih naknadno pregledajo in umaknejo neprimerne. Zato se lahko zgodi, da je neprimeren komentar nekaj časa objavljen. Najhitrejša pot za izbris je sicer prijava pri komentarju, kjer imate ob vsakem komentarju možnost klika na »Prijavi neprimerno vsebino«. S tem pošljete sporočilo neposredno moderatorju, ki po presoji, ali komentar res ne spoštuje pravil komentiranja, komentar umakne.

Komentarji pod besedili z občutljivo vsebino pa so pregledani pred objavo (vseh uporabnikov). Če opažate, da nek uporabnik redno krši pravila, ga lahko redno prijavljate moderatorjem. Če moderatorji ugotovijo, da uporabnik večkrat krši pravila, uvedejo zanj predmoderacijo za vsa besedila, ne samo za predmoderirana.

Najbolje se je obrniti na administratorje, name pa samo v primeru, če z delom administratorjev (moderatorjev) niste zadovoljni.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Prvi dnevnik, 9. 4.: Zatipkana beseda v pasici

Gledalca G. H. je zmotila zatipkana beseda v pasici v prispevku [Prvega dnevnika, 9. aprila](#) (na 0'07"):

»Ste tako prijazni in mi pojasnite sledeči napis v Prvem dnevniku danes: NOVIMI IZRAELSKI NAPADI NA GAZO.«

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Žal se ni shranila lektorirana verzija. Za napako se opravičujemo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Hvala za opozorilo, urednici pa za hitro pojasnilo in opravičilo.

»Moti me beseda sam pleješ. Kot vem, je pravilno sam pleveš.«

Gledalec M. Č se je odzval na besedno zvezo »sam pleješ« v oglasnem sporočilu:

»Motijo me reklame Bauhauusa za samooskrbo. Kažejo inserte »sam orješ / sam seješ / sam pleješ / sam pobiraš Moti me beseda »sam pleješ«. Kot vem, je pravilno sam pleveš, ne pa sam pleješ. Prosim, da opozorite pristojne in to popravite.«

Vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje Barbara Müller

Gledalec ima prav, po veljavnem pravopisu je pravilno *plévem, pléveš*
<https://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=pleti>

pléti plévem nedov., tudi plevíte; plél (é)

s puljenjem odstranjevati plevel: okopavati in pleti / pleti korenje, proso / pleti njivo; pleti poti v parku / pleti osat iz žita

SSKJ²

pléti plévem nedov. -i -ite/-íte; plél -a, plét, plét -a; plétje; (plét/plét) (é) kaj ~ korenje

Pravopis

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zahvaljujem se vam za pozorno spremljanje jezikovne kulture. O pravilni rabi besede »plevem« je vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje obvestila tudi vodjo Službe za trženje programov TV Slovenija in upam, da bodo napako popravili. Pri oglasih je sicer težava, da so pripravljene zunaj RTV Slovenija, za več medijev in družbenih omrežij na slovenskem jezikovnem območju. Zato je v takih primerih najbolje opozoriti kar oglaševalca.

»Nezakonita partizanska tiskarna«

Bralca B. P. je zmotila uporaba besede »nezakonita« ob besedni zvezi partizanska tiskarna v [članku](#), objavljenem na MMC-ju 21. aprila.

»V vednost vam pošiljam pritožbo, ki sem jo oddal s funkcijo Prijava napake pod [člankom o "nezakoniti" partizanski tiskarni](#). Gre za navedbo v podnaslovu članka: »nezakonita partizanska tiskarna«

Nezakonita? Je to prisilno slovenjenje pridevnika ilegalna za partizanske tiskarne, bolnišnice ipd., ki je bil v rabi desetletja? Z ilegalci sem preživel otroštvo in se šolal, zdaj so pa postali nezakoniti?! Dajte malo razmisliti in morda po tem namesto nezakonito uporabiti podtalno. Kajti v od tujcev zavzeti, okupirani državi pod okupacijsko, prisilno oblastjo je celotno stanje nezakonito, ne pa odporniške, podtalne dejavnosti.«

V. d. urednika Informativnega programa Radia Prvi Matjaž Trošt

fran.si vse tri besede, ki so omenjene v sestavku (ilegalen, podtalen in nezakonit) označuje za sinonime.

Varuhinji se je tako ozko tolmačenje sinonimov, brez upoštevanja konteksta rabe besede, zdelo neprimerno, zato se je za pojasnilo obrnila na jezikovne svetovalce:

VPRAŠANJE VARUHNJE JEZIKOVNIM SVETOVALCEM

Pred nekaj desetletji smo (so) v šolskih učbenikih, javni rabi ... uporabljali za partizanske bolnišnice izraze ilegalne, včasih skrivne. Oba izraza imata (vsaj za mojo generacijo) pozitivno konotacijo. Izraz nezakonit ima negativno konotacijo, opisuje, po mojem mnenju, samo enega od dveh pomenov izraza ilegalen - (etično nezaželeno) delovanje v nasprotju z zakonom.

Po Franu:

[legálen](#)-lna -o prid.(î-â)

1. nanašajoč se na ilegalo: ilegalni revolucionarni krožki; bilo je več ilegalnih sestankov/ilegalna partijska tiskarna/ilegalna brošura /ilegalno delo, delovanje

2. ki ni legalen, nezakonit: ta prestop državne meje je bil ilegalen

Îlegálno prisl.: kako je prestopil mejo: legalno ali ilegalno

Partizanske bolnišnice so res delovale v ilegali, na skrivaj, vendar z najvišjimi etičnimi načeli pomoči sočloveku in v ilegali samo zato, ker so se morale skriti pred okupatorjem, ki je nezakonito zasedel slovensko ozemlje. Načeloma sem zagovornica prevajanja tujk v slovenščino, tu pa izražam glede tega pomislek, da se pri rabi besede nezakonit za partizanske bolnišnice pri mlajših generacijah z rabo besede nezakonit izgubi pozitivna konotacija.

Toda: nisem jezikoslovka, zato prosim za pojasnilo jezikovne svetovalce.«

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Povsem se strinjamo z vašo razlago in ponujenimi sopomenskimi izrazi, zato le na kratko povzemamo: v kontekstu partizanstva je raba izraza ilegalen ustaljena in nekako terminološka, nadomestljiva z izrazi skriven, podtalen, morda tudi odporniški, ne pa nezakonit. Tudi otroke partizank in partizanov iz mest, ki so jih starši zaupali varstvu someščanov, pravimo ilegalčki.

Neustrezna raba v [spletnem članku](#) je že odpravljena.

ODGOVOR VARUHNJE BRALCU Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM UREDNIŠTVU

Hvala za poslano opozorilo. Objava je bila res na spletni strani MMC, vendar je bil to le prepis radijskega prispevka na Prvem programu Radia Slovenija, avtorica je bila Špela Šebenik. Tako je tudi pisalo ob članku.

Odgovor jezikovnih svetovalcev sem poslala tudi obema urednikoma na Prvi program in zapisala priporočilo, da z mnenjem jezikovnih svetovalcev seznanijo uredništvo.

»Ko nekdo umre, imamo opravka z njegovim mrtvim telesom, ne pa z ostanki.«

Gledalec **M. F.** je izrazil nestrinjanje glede uporabe besede »ostanki« ob pogrebnih slovesnostih papeža Frančiška:

»V Dnevniku na TVS moramo ob pogrebnih slovesnostih papeža neprestano poslušati o njegovih ostankih. Kje ste to slišali, ostanki so npr. ostanki hrane, ostanki pri proizvodnji, pri izkopaninah se najdejo ostanki kosti itd. Ko pa nekdo umre, imamo opravka z njegovim mrtvim telesom, ne pa z ostanki. Prav /.../, ko človek umre, se ga naslavlja pokojnik, pokojnikovo telo, telo preminulega«

Telesu umrlega lahko rečemo truplo, kadaver, posmrtni ostanki, včasih – s poudarjeno bližino – tudi mrtvec, mrlič, pokojnik, telo pokojnika ipd. Vsak izmed naštetih izrazov se pojavlja v določenem besednem in stvarnopomenskem okolju, zato njihova raba ni naključna. Kadaver v secirnici ne more nadomestiti trupla v policijskem zapisniku, ob odkritju grobišč pa je govor o posmrtnih ostankih žrtev. Posmrtni ostanki namreč označujejo razkosano ali kako drugače teže razpoznavno truplo, zato je takšna besedna zveza nujno potrebna za natančno izražanje. Res pa v nekaterih okoliščinah pomeni preprosto pokojnika oz. njegovo truplo. Slovar slovenskega knjižnega jezika takšno rabo zaradi odmika od prvotnega, prej omenjenega pomena označuje kot ekspresivno, torej čustveno, a po funkciji gre za evfemističen odmik od neprizadetosti oz. gole nevtralnosti, ki jo čutimo ob rabi besede truplo, kar je pričakovana raba v policijskih zapisnikih. To je bilo videti tudi ob pogrebu kraljice Elizabete II. O posmrtnih ostankih oz. mortal remains in posmrtnih ostacih so takrat poročali tudi angleški in hrvaški mediji. Zagotovo torej lahko razmišljamo še o drugih sopomenkah za pietetno oznako trupla oz. pokojnikovega telesa, ni pa izraz posmrtni ostanki neustrezen ali v nasprotju s slovarskim in korpusnim jezikovnim gradivom.

V dnevnoinformativnih oddajah smo poročali tudi, da bo »pokojni papež« ležal v baziliki sv. Petra, kar kaže na to, da se je ustvarjalcem zdelo dobro uporabiti več sopomenskih izrazov.

II. TEHNIČNE ZADEVE

»Na območju Izole se v radijske valove mešajo italijanski programi«

Poslušalec **B. F.** je varuhinji marca posredoval odziv, ki ga je že februarja naslovil na Službo za obračun RTV-prispevka:

»Na področju Izole ne morem poslušati nekaterih slovenskih programov (Radio 1, Val 202..) ker se v te frekvence mešajo italijanski programi. Zanima me, ali je to reklamacija oz. zakaj mi ni omogočeno poslušanje slovenskih radijskih postaj, kar pa tudi plačujem prek RTV-prispevka.«

Odziv je poslal varuhinji skupaj s pojasnilom enote Oddajniki in zveze; slednjega mu je poslala Služba za komuniciranje RTV Slovenija:

»Frekvence za Val 202 na področju Izole so Beli Križ 94,1, Nanos 93,5 in Tinjan 98,9. Radio 1 je komercialna postaja. Z Italijo potekajo spori zaradi motenja naših oddajnikov. Pravi naslov za vašo pritožbo bi bila agencija AKOS, ki skrbi za frekvenčni prostor v Republiki Sloveniji.«

Marca je poslušalec varuhinji ponovno poslal dopis, da plačuje RTV-naročnino, pa kljub temu na območju Kopra/Izole ne more sprejemati ves čas in dobrega signala z RTV Slovenija, saj ga stalno motijo italijanske radijske postaje. Dodal je, da RTV Slovenija za omenjeni problem ve, vendar kljub temu zaračunava storitev, ki mu je kot plačniku omogočena, in zahteval, da varuhinja njegov dopis obravnava z vidika varstva pravic potrošnikov.

8. aprila je dopis dopolnil in zahteval, da njegovo prijavo obravnava z vidika kršenja 30. člena Zakona o varstvu potrošnikov in 8. člena ZRTVS-1, ki določa obveznosti RTV Slovenija:

»(1) Nacionalni program mora preko prizemeljskega omrežja pokrivati ozemlje, kjer živi najmanj 90 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, oziroma 90 odstotkov ozemlja, kjer živijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti, kadar gre za narodnostni program.

(2) V okviru pokritosti iz prejšnjega odstavka morajo nacionalni radijski programi pokrivati vse avtoceste in ostale pomembnejše prometnice na dovolj visoki tehnološki ravni za kakovosten mobilni sprejem signala.«

Po njegovem mnenju RTV Slovenija krši drugi odstavek 8. Člena ZRTVS-1.

Obrazložitev poslušalca: *»Radijski program ne pokriva pomembne prometnice, ki vodi mimo Kopra in Izole. V radijske valove se mešajo italijanske radijske postaje (Radio Radicale, Radio Romantica in ostale) in ne omogočajo poslušanja nacionalnih radijskih programov.*

Pri tem dodajam, da imam z RTV SLO podpisano pogodbo, storitev ki sem jo plačal pa mi ni na razpolago v obliki, ki jo določa zakon ZVPOT1. /.../

ODGOVOR VARUHNJE

Na vašo prijavo odgovarjam:

1. Za varstvo potrošnikov je, skladno z 230. členom [Zakona o varstvu potrošnikov](#), pristojen Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Zato predlagam, da se v zvezi s kršenjem tega zakona **obrnete nanj**. V primeru, če tržni inšpektorat ugotovi, da RTV Slovenija krši Zakon o varstvu potrošnikov, mu naloži ukrepe.

Samo v informacijo vam pojasnujem, da **kot plačnik RTV-prispevka z RTV Slovenija nimate sklenjene pogodbe, ker RTV-prispevek ni naročnina**, ki bi jo sklenili vi kot naročnik in RTV Slovenija kot izvajalec storitve.

RTV-prispevek je finančna obveznost, ki so jo po zakonu dolžni plačevati tako fizični kot pravni subjekti. Sredstva iz RTV-prispevka so namenjena neposrednemu financiranju za opravljanje dejavnosti nacionalne radiotelevizije. **Obveznost plačevanja RTV-prispevka je predpisana z Zakonom o RTV Slovenija, ki ga je sprejel Državni zbor in zato ni predmet pogodbenega razmerja.**

Obveznost plačevanja RTV-prispevka je vezana na imetništvo radijskih ali televizijskih sprejemnikov oziroma kakršnihkoli drugih naprav, ki omogočajo sprejemanje radijskih oziroma televizijskih programov (kot na primer računalniki, tablični računalniki in mobilni telefoni z dostopom do spleta). RTV Slovenija omogoča spremljanje svojih programov prek signala iz oddajniškega omrežja (potrebna je antenska naprava) in prek satelita. RTV Slovenija financira satelitsko opremo vsem zainteresiranim zavezancem, ki na naslovu svojega bivanja nimajo ustreznega signala iz oddajniškega omrežja. Ustreznost signala preveri strokovna oseba RTV Slovenija z merilno napravo.

2. Če spremljate RTV-programe prek oddajniškega omrežja in imate ustrezno antensko napravo, vendar **imate kljub temu moten sprejem, vas pozivamo, da na RTV Slovenija naslovite vlogo za izvedbo meritev jakosti signala**. Če bodo meritve potrdile, da signal ne ustreza minimalnim zahtevam kakovosti sprejema, ste upravičeni do finančne subvencije v višini 153 evrov za nakup satelitske opreme za spremljanje programov Radiotelevizija

Slovenija ali do oprostitve plačevanja RTV-prispevka za dvanajst mesecev, če si uredite boljši sprejem prek operaterja.

Več podrobnosti o obveznosti plačila RTV-prispevka in o oprostitvi plačila je objavljenih tukaj: <https://www.rtvlo.si/rtv/rtv-prispevek>.

3. Kot so vam že pojasnili iz enote Oddajniki in zveze, na mejnem območju z Italijo prihaja do motenja delovanja oddajnikov RTV Slovenija s strani Italije, zaradi česar RTV Slovenija plačnikom RTV-prispevka ne more zagotavljati programov, ki bi jih morala in tudi želela.

O teh težavah je v preteklosti že govoril Programski svet RTV Slovenija. **Na naslednji seji Komisije Sveta RTV Slovenija za programske standarde in odzive javnosti bom na to težavo ponovno opozorila in vprašala pristojne, ali se obeta kakšno izboljšanje.**

4. Za Radio 1 in druge komercialne radijske postaje pa RTV Slovenija nima nobene pristojnosti, to je res v domeni Agencije za komunikacijska omrežja in storitve AKOS (kontakti so tukaj: <https://www.akos-rs.si/>), ki ima tudi pristojnosti nadzornega organa na tem področju.

5. Lahko pa vam v enoti Oddajniki in zveze (tel. **080 28 68**) pojasnijo, kako lahko sprejemate radijske programe prek digitalnega radijskega omrežja (**DAB+**). Prav na območju Izole se je sprejem radijskih programov prek DAB+ sistema jeseni 2023 izboljšal.

6. Prosim, da me obvestite, ali imate težave tudi pri sprejemanju Radia Prvi in Radia Koper, da tudi sama pošljem vprašanje o tem enoti Oddajniki in zveze.

Upam, da sem vam marsikaj pojasnila in vas napotila na prave naslove, da boste lahko spremljali radijske programe (prek DAB+ omrežja) ali bili oproščeni plačila ali našli kakšno tretjo rešitev.

Varuhinja je enoti Oddajniki in zveze posredovala naslov poslušalca (brez imena in priimka), da so lahko opravili tehnične meritve. Posredovali so naslednji odgovor:

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v OE Oddajniki in zveze Sabina Muratović

Na podlagi pritožb o slabem radijskem signalu v Izoli smo opravili tehnične meritve. Ugotovili smo, da klasični FM radijski signal (kot ga večina ljudi še vedno uporablja) na tem območju včasih ni stabilen. Razlog je star in znan - dolgoletne motnje iz italijanskih oddajnikov, ki segajo do naše obale in povzročajo šumenje ali prekinjanje. Italija namreč ne spoštuje mednarodnih pravil in svojim radijskim postajam ne glede na mednarodne zaveze podeljuje frekvence, ki so na mejnih območjih že zasedene, kar povzroči drenjanje več radijskih postaj na isti frekvenci, s tem pa tudi motenje. Čeprav RTV Slovenija že oddaja nekaj svojih programov neposredno iz Izole, to ni vedno dovolj, da bi signal ostal čist – še posebej pri poslušanju v avtomobilih ali na prostem. Dobra novica pa je DAB+ tehnologija – digitalni radio, ki omogoča veliko bolj stabilen in kakovosten sprejem. V Izoli je digitalni signal DAB+ za vse nacionalne programe odlično dostopen, brez motenj in brez šumenja.

Kaj to pomeni za poslušalce?

- Če ima poslušalec DAB+ radio (v avtu ali doma), bo v Izoli brez težav poslušal Prvi, Val 202, Ars, Radio Koper in druge.
- Če poslušalec uporablja klasični FM radio, se v določenih trenutkih lahko pojavijo motnje – še posebej ob obali, kjer se mešajo naši in italijanski signali.

RTV Slovenija pristojno agencijo AKOS že dlje časa opozarja na te težave in si prizadevata za dolgoročne rešitve.

ODGOVOR VARUHNJE

Upam, da vam je odgovor nakazal trud RTV Slovenija, da na več načinov omogoči normalno poslušanje radijskih postaj RTV Slovenija. Te motijo italijanske radijske postaje, ki delujejo v nasprotju z mednarodnimi zavezami. Očitno je tudi država Slovenija nemočna pri vztrajanju, da bi od sosednje države dosegla spoštovanje mednarodnih zavez. Dokler bo tako, je kakovostno poslušanje žal možno samo prek DAB +. Ta pa je dokaj dostopen. Če pokličete na **080 28 68**, vam bodo hitro pojasnili, ali že imate doma kakšno napravo, ki vam to omogoča.

»Zakaj snemalci postavljajo sogovornike v hrupno okolje?«

Gledalec **Z. P.** je vprašal, zakaj se sogovornike v prispevkih pogosto postavi v okolje, kjer hrup preglasi govorca:

»Zakaj snemalci pogosto postavljajo sogovornike ob cesto ali v kakšno drugo hrupno okolje, ki prevečkrat preglasi poročevalca oz. govorca? Precej predvidljivo je, da bo promet močno skazil zvočni del posnetka. Meni še vedno več pomeni tekst kot okolje pred neko stavbo, kjer stoji govorec. Tudi tu bi lahko govorili o spoštovanju govorcev. Ukvarjam se malo s fotografijo in eno od pravil je, da poudarimo (ločimo) subjekt od ozadja.«

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Televizijski snemalci in novinarji so visoko profesionalni in vsi zelo izkušeni pri svojem delu. V vsakem okolju in ob vseh priložnostih se trudijo iskati optimalne pogoje za najbolje opravljeno delo. Je pa pri snemanju dnevnih dogodkov potrebno upoštevati številne okoliščine, ki so nepredvidljive – časovna stiska, želje sogovornikov, improvizacija na terenu. Prispevki v dnevnoinformativnih oddajah so redko pripravljeni vnaprej in ko gre za razmere, kot jih opisujete, pride do tega zato, ker drugih možnosti ni in v takih primerih ima vedno prednost vsebina pred obliko.

Hvala za vaše konstruktivne pripombe.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovorna urednica je pojasnila, zakaj prihaja do hrupa v primerih, ko so novinarji in snemalci primorani snemati v hrupnem okolju. Sama sicer menim, da ste želeli odgovor na vprašanje, zakaj snemajo v hrupnem okolju komentarje in druga javljanja s krajev, ki nimajo povezave z vsebino povedanega, in v primerih, ko imajo na izbiro manj hrupno okolje. Zato se bom o tem, zakaj se odločajo za take lokacije, še pozanimala.

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Dnevna soba, 2. 4.: »Ali obstaja možnost, da se oddaja podnaslovi tudi v arhivu?«

Gledalec S. L. je vprašal, ali se lahko podnaslovi oddaja [Dnevna soba](#), ki je bila na sporedu 2. aprila, tudi v arhivu RTV 365:

»Ali obstaja možnost, da se v arhivu MMC podnaslovi naslednja oddaja iz "Dnevna soba", saj v njej nastopa športnik invalid, ki je hkrati tudi zdravnik? <https://365.rtvsllo.si/arhiv/dnevna-soba/175121289>«

Vodja Oddelka za podnaslavljanje za gluhe in naglušne v MMC-ju Aida Ljubijankić

Oddaja je sicer že bila na sporedu, v živo in ob ponovitvi je bila opremljena s podnapisi, ki so bili samodejno generirani prek razpoznavnika govora.

Se bomo potrudili, da za oddajo, ki je na voljo za ogled v arhivu RTV 365, ustrezno pripravimo podnapise.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Glede na odzivnost vodje službe, ki res vedno hitro odgovori in se tudi potruji, da reši težave, sem prepričana, da bo imela oddaja kmalu podnapise tudi v arhivu.

Pohvali

Vedno večji izbiri oddaj, ki so prilagojene slabovidnim in slepim

»Sem močno slabovidna, mož pa slep. Živiva v okolici Maribora. Radio nama veliko pomeni, prav tako tudi televizija, saj časopisov ne moreva brati.

Zelo zelo morava pohvaliti RTV, se pravi vašo hišo in sodelavce, ki nam omogočajo vedno večjo izbiro oddaj, ki so prilagojene nam slabovidnim in slepim. Res hvala in prosimo še za več, če se le da, kajti kot ugotavljava, je vedno bolj izpopolnjeno branje podnapisov. Ravno tako je zelo dobra razlaga pri opisovanju dogajanj v filmih.

Včasih se dogaja, da e-bralec ne dela, takrat običajno pokličem gospo Vodeb in ona nam je še vedno pomagala razrešiti problem. Včasih se zgodi, da med vikendom kaj ne dela, zato me zanima, ali morate to posebej vključiti?

Kot mi je znano, ponudniki telekomunikacij v večini ne poznajo oz. ne znajo povedati te možnosti, ki nam jo vi omogočate, zato bi bilo dobro, da jih nekako osvestite.

Naj bo dovolj, v glavnem zelo zelo sva zadovoljna z vašim celotnim programom tako na TV kot radiu.

Želiva vam prijetne dni, lepe praznike in čim manj negativnih klicev in pisem.» (D. in F. P.)

Dokumentarni oddaji Samo skupaj in oddaji [Odmevi: smrt papeža Frančiška](#), 21. 4., opremljenima z zvočnimi podnapisi

»Izrekam pohvalo RTV-hiši, da ste se izredno hitro odzvali na informacijo o smrti papeža Frančiška. Osredotočil bi se na večerno oddajo na spomin papeža Frančiška, ki je bila na sporedu

ob 20. uri. Pripravili ste res kvalitetno oddajo, opremljeno z zvočnimi podnapisi. To poudarjam, ker imam tudi sam težave z vidom in to veliko pomaga, da lahko tudi slepi in slabovidni spremljamo te oddaje, ne da bi koga spraševali, kaj piše v podnapisih. Skratka, pohvalno. Super.« (M. D.)

IV. SPLOŠNO

Kje so objavljena pravila in kdaj bodo soočenja pred referendumom, 11. maja

Dva gledalca, poslušalca in bralca je konec aprila zanimalo, kje so objavljena pravila za predstavitev mnenj o referendumskem vprašanju, pa tudi, zakaj še ni soočenj pred zakonodajnim referendum o zakonu o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju umetnosti (ZDPIDU), 11. maja:

»Zakon o volilni in referendumski kampanji v 6. členu določa, da morajo mediji najkasneje 25 dni pred glasovanjem na referendumu določiti in objaviti pravila za izrabo programskega časa za predstavitev mnenj o referendumskem vprašanju. To bi moralo biti izvedeno najkasneje do (pred) 17. aprilom. Pravil, ki jih določa zakon tudi za RTV, do sedaj še nisem našel in prav tako tudi ne nobene informativne oddaje ali napovednika informativne oddaje. Glede na to, da zakon v 35. členu določa globo 1500-4500 evrov za mediji in 350-650 evrov za odgovorno osebo izdajatelja medija, domnevam, da so pravila objavljena, vendar neke skrita, predstavitev argumentov za in proti pa še ni v arhivu oddaj. Prosim varuhinjo, da preveri, kam so se skrila pravila in oddaje, ter mi o tem posreduje razumljivo informacijo, kako jih lahko najdem tudi sam.« (E. K.)

»Kot gledalca, katerega pravice zastopate, me zanima, zakaj javna RTVS nima soočenj pred referendumom, ki bo 11. maja. Zakaj je zdaj drugače, kot je bilo na primer pri "referendumu za pitno vodo" par let nazaj? Kaj niso v interesu javnosti taka soočenja? Kaj ni po Zakonu TVS dolžna "pokrivati" volitev in referendumov?« (K. E.)

ODGOVOR VARUHINJE

Pravila za izrabo programskega časa pred zakonodajnim referendumom 11. maja 2025 na RTV Slovenija je RTV Slovenija objavila 22. aprila in so dostopna tukaj:

https://img.rtvlo.si/files/2025/04/23/1_563506701358072083_pravila-rtv-slovenija-za-izrabo-programskega-casa-za-predstavitev-mnenj-o-zakonodajnem-referendumu-o-zakonu-o-dodatku-k-pokojnini-za-izjemne-dosezke-na-podrocju-umetnosti-odzdpidu.pdf.

Sporočam vam, da varuhinja nisem pristojna za izvajanje nadzora nad spoštovanjem Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK, ki je dostopen [tukaj](#)). Za to je pristojnih več inšpekcij, v delu, ki se nanaša na objavo pravil v medijih (v primerih iz 5., 6. in prvega odstavka 7. člena tega zakona) je to inšpektorat za kulturo in medije.

Pravila za izrabo programskega časa pred zakonodajnim referendumom maja 2025 na RTV Slovenija so objavljena tudi na teletekstu TTX na strani 275 in na spletni strani Prvega programa

Radia Slovenija: <https://prvi.rtv slo.si/clanek/pravila-za-izrabo-programskega-casa-pred-zakonodajnim-referendumom/702963>.

Pravila so objavili 23. aprila na Prvem programu Radia Slovenija v oddaji Dogodki in odmevi, na Televiziji Slovenija so jih objavili 23. aprila v oddajah Dnevnik in Odmevi.«

Novičarski portal rtvslo.si je za vse vsebine, povezane z referendumom, pripravil posebno podstran oziroma zavihek: <https://www.rtv slo.si/slovenija/referendum-o-pokojninah-kulturnikov>

Nekaj zgoraj navedenih informacij mi je posredovala odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**, nekaj pa odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Polona Fijavž**.

Referendumska kampanja se bo na RTV Slovenija začela 28. aprila. Vsi, ki so se prijavili za sodelovanje v referendumski kampanji in želijo sodelovati v soočenjih na RTV Slovenija, morajo to sporočiti odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija na e-naslov referendum2025@rtvslo.si oziroma odgovornemu uredniku Prvega programa Radia Slovenija na ras.referendum@rtvslo.si do 30. aprila do 12. ure.

RTV Slovenija bo pripravila pred referendumom dve soočenji:

7. maja ob 17. uri na Prvem programu Radia Slovenija v oddaji Studio ob 17.00,

8. maja ob 20. uri na TV SLO 1.

Gledalec, poslušalec in bralec K. E. se je odzval:

»Samo to? Le eno soočenje na TVS? Koliko sekund za predstavitev stališč bo imel vsak udeleženec? Ali je bilo pri referendumu "za vodo" podobno?«

ODGOVOR VARUHINJE

Na portalu rtvslo.si sem preverila, kako so napovedali soočanje pred referendumom o vodi: <https://www.rtv slo.si/rtv/za-medije/sporocila-za-javnost/predreferendumsko-dogajanje-na-programih-rtv-slovenija/585946>.

Če prav razberem iz napovednika na tej povezavi, je bilo tudi pred referendumom o vodi, ki je bil 11. julija 2021, samo eno TV-soočanje in eno radijsko soočenje. Tako so zapisali takrat:

»Pobudniki referenduma o spremembah zakona o vodah in predlagatelj zakona bodo soočili svoja mnenja, stališča in poglede v sredo, 7. julija, ob 20. uri na TV SLO 1.

Organizatorji kampanje in predlagatelj zakona bodo svoja stališča predstavljali tudi v krajših pogovorih na TV SLO 3.

Referendumske vsebine bodo v Informativnem programu Televizije Slovenija spremljali tudi v dnevnoinformativnih oddajah.

Na dan referendumskega odločanja ob rednih oddajah zvečer pripravljajo tudi posebno oddajo Odmevi, kjer bodo komentirali in analizirali izide glasovanja.

Predreferendumski Studio ob 17.00 in posebna oddaja na Prvem

Na Prvem programu Radia Slovenija – Prvi bodo referendumske vsebine spremljali v dnevnoinformativnih oddajah, soočenje vseh prijavljenih za izrabo programskega čas pa pripravljajo v četrtek, 8. julija. Zaradi večjega števila udeležencev v razpravi bo Studio ob 17.00

nekoliko daljši. Na dan referendumskega odločanja bodo pripravili posebno večerno oddajo v terminu med 19.30 in 20.45, kjer bodo podrobno pregledali in komentirali rezultate glasovanja. Dodatno analizo pripravljajo za oddajo Studio ob 17.00 v ponedeljek, 12. julija.

Poseben podportal Referendum 2021

Na spletnem portalu rtvslo.si v času predreferendumske kampanje v živo potekajo [posebni spletni klepeti](#) z organizatorji kampanje. Vse vsebine bodo objavljene na podportalu Referendum 2021, ki je dostopen [TUKAJ](#).«

Iz navedenega izhaja, da je bilo leta 2021 referendumu posvečenega le nekaj več programskega časa: krajši pogovori na TV SLO 3 (kjer pa pogovornih oddaj ni več) in spletni klepeti na MMC-ju. Ostalo pa je bilo zelo podobno letošnjemu referendumu: eno televizijsko in eno radijsko soočenje, pri čemer sta bili soočenji nekoliko daljši zato, ker je bilo takrat bistveno več prijavljenih v referendumsko kampanjo: takrat kar 32, letos pa 12 (novica o letošnjih udeležencih je objavljena [tukaj](#)). Enako kot leta 2021 so tudi letos na TV SLO 1 na referendumski dan predvideni posebni Odmevi, posvečeni referendumu.

DODATNO VPRAŠANJE VARUHNJE UPRAVI RTV SLOVENIJA

Zakaj so bila pravila objavljena šele 22. 4. in ne 17. aprila oziroma 25 dni pred glasovanjem na referendumu, kot določa Zakon o volilni in referendumski kampanji v 6. členu?

Uprava RTV Slovenija

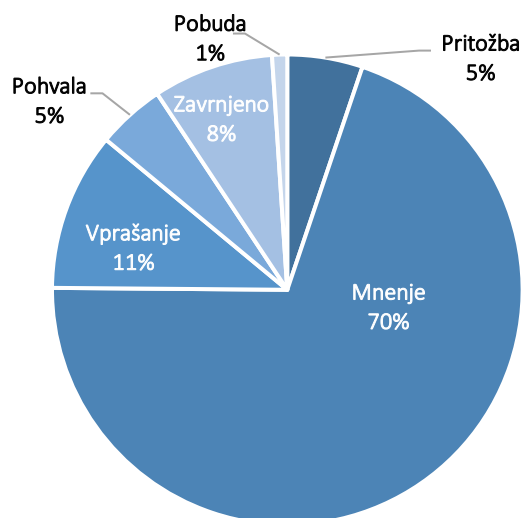
RTV Slovenija je Pravila objavila skladno s 6. členom Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 - ZPoIS-D, 105/08 - odl. US, 11/11, 28/11 - odl. US, 98/13, 8/15, 6/18 - odl. US; v nadaljevanju ZVRK) in sicer z drugim odstavkom 6. člena ZVRK v povezavi s petim odstavkom 12. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 - ZDavP-1B, 105/06 - odl. US, 26/09 - ZIPRS0809-B, 9/14, 61/20 - ZIUZEOP-A, 163/22, 22/23 - skl. US, 59/23 - skl. US, 73/24).

STATISTIKA

Naziv OE	APRIL 2025	MAREC 2025	APRIL 2024	Mesečno povprečje 2024
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	80	93	56	78,42
Informativni program	50	43	33	40,83
Kulturno umetniški program	8	10	10	7,5
Razvedrilni program	9	19	6	7,67
Športni program	5	8	1	10,58
TV Koper	0	0	0	0,25
TV Maribor	0	0	0	0,17
Splošno	8	13	6	11,42
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	7	7	6	9
Radio Prvi	5	4	0	5,58
Val 202	1	2	3	1,33
Ars	1	0	0	0,17
Radio Koper	0	0	2	0,83
Radio Maribor	0	0	0	0,17
Radio Si	0	0	0	0,08
Splošno	0	1	1	0,83
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	0	1	0	0,25
TV Capodistria	0	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	1	0	0
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0
PPE MMC				
SKUPAJ	55	51	39	34,67
Novinarske vsebine	29	23	5	10,33
Uporabniške vsebine	26	28	31	22,5
Storitve	0	0	3	1,83
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	51	69	87	85,17
Jezikovna kultura	11	12	7	8,67
Oglaševanje	0	6	7	7,83
Dostopnost in prilagojeni programi	4	4	4	4,75
RTV-prispevek	2	6	2	2,75
Tehnične zadeve	5	6	8	6,25
RTV SLO - splošno	11	11	9	11,09
Svet RTV Slovenija	0	0	0	0
Varuhinja	2	2	0	1,83
Zavrnjena obravnava	16	22	50	42
VSI ODZIVI	193	221	188	207,5

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>193</u>
Pritožba	10
Mnenje	135
Vprašanje	21
Pohvala	9
Pobuda	2
Zavrnjeno	16

SKUPAJ	<u>193</u>
Elektronska pošta	144
Spletni obrazec	27
Pismo	3
Telefon	19

